

Bibliográfia

A 2016-ban megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája

1. rész

Folyóiratunkban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott, rövid, tényszerű leírás, amely a bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. Folyóiratunk a továbbiakban évente négy lapszámmal jelenik meg, ennek megfelelően az annotációkat két részletben, a második és a negyedik számban közöljük. A mostani számban a 2016-ban megjelent könyvek első részét dolgozzuk fel. Annak megfelelően, hogy a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) csak a 120 oldal terjedelmet elérő munkákat kezeli önálló kiadványként, az ettől jelentősen elmaradó (90 oldal alatti) kiadványokat nem annotáljuk. A bemutatás jogterületenként történik, a jogterületek elnevezésének, az egyes jogterületeken belül pedig a szerzők (szerkesztők) nevének ábécérendjében következnek.

Első lépésként ezúttal is egy listát állítottunk össze különböző intézményi könyvtári katalógusok, a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA), illetve az Országos Széchényi Könyvtár interneten is közzétett adatai alapján. Emellett kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára (DEENK), amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok gyűjtését, feldolgozását, illetve részben – a mienkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi.

A leírások elkészítése során általában a szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat, illetve a kötetekről készült recenziókat is igyekszünk fellelni és hasznosítani. Az annotációk azonban minden esetben úgy készültek, hogy magát az adott könyvet is a kezünkbe vettük, s ehhez, ha kellett, könyvtárközi kölcsönzéssel vagy más intézményekben dolgozó kollégáktól megkértük. Az annotációk tehát önálló feldolgozó munka eredményei.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a feldolgozás szempontrendszerére legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszük és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik. Szívesen fogadjuk azt is, ha a szerzők figyelmünkbe ajánlják saját könyvüket.

A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolható be. A terjedelmet oldalszámban adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok esetében az ISSN-t is. A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnomások kivételével) általában 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények részletes értékelését azonban nem végezzük el (recenziószintű bemutatást nem végzünk). A sokszerzős, illetve a gyűjteményes munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok számától, tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát megnevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok, jogszabályközlések bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el. A műfaj sajátosságaiból következően az annotáció nem tekinthető az adott műre történő szakirodalmi hivatkozásnak.

Az annotációk szerzői valamilyen formában kivétel nélkül kapcsolódnak a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karához, legyen szó munkatársainkról, óradóinkról vagy jelenlegi és volt hallgatóinkról. Az annotációk végén szereplő monogramok feloldása a következő: Balogh Áron Péter (B. Á. P.) PhD-hallgató, Balogh Éva (B. É.) egyetemi tanársegéd, Balogh Judit (B. J.) egyetemi docens, Balogh Sándor (B. S.) PhD-hallgató, Bányai Orsolya (B. O.) egyetemi adjunktus, Batta Júlia Dóra (B. J. D.) joghallgató, Kovácsné Becánics Adrienn (B. A.) egyetemi tanársegéd, Bihari Erika (B. E.) PhD-hallgató, Bordás Péter (B. P.) egyetemi tanársegéd, Csukás Enikő (Cs. E.) joghallgató, Csűrös Gabriella (Cs. G.) egyetemi adjunktus, Deák Izabella (D. I.) kutatási asszisztens, Deák Viktória (D. V.) PhD-hallgató, Falusi Bernadett (F. B.) PhD-hallgató, Ficsor Krisztina (F. K.) egyetemi adjunktus, Fodor László (F. L.) egyetemi tanár, Gábrri Angéla (G. A.) PhD-hallgató, Gajdos Martina (G. M.) joghallgató, Hadházi Dávid (H. D.) PhD-hallgató, Jakab Viktória (J. V.) joghallgató, Juhász György (J. Gy.) PhD-hallgató, Kanyuk Petra Ágnes (K. P. Á) joghallgató, Kazsamér Katalin Enikő (K. K. E.) joghallgató, Kőműves Barbara (K. B.) PhD-hallgató, Kristóf Nóra (K. N.) joghallgató, Lovas Dóra (L. D.) PhD-hallgató, Nagy Evelin Éva (N. E. É.) joghallgató, Nagy Nelli (N. N.) joghallgató, Molnár Tamás (M. T.) PhD-hallgató, Muhar Eszter (M. E.) joghallgató, Pápai-Tarr Ágnes (P. T. Á.) egyetemi adjunktus, Sipkáné Puskás Ágnes (P. Á.) PhD-hallgató, Rácz András (R. A.) joghallgató, Sipka Péter (S. P.) egyetemi adjunktus, Sütő Bianka (S. B.) PhD-hallgató, Szabó Zsanett (Sz. Zsa.) PhD-hallgató, Szász Viktória (Sz. V.) PhD hallgató, Szilágyi Dániel (Sz. D.) PhD-hallgató, Szilágyi Zsuzsanna (Sz. Zs.) joghallgató, Varga Judit (V. J.) egyetemi adjunktus, Veszprémi Bernadett (V. B.) egyetemi adjunktus, Zakariás Andrea Beáta (Z. A. B.) joghallgató, Zsiros Bettina (Zs. B.) joghallgató.

AGRÁRJOG, KÖRNYEZETJOG, SZÖVETKEZETI JOG

- *A környezetvédelmi termékdíj 2016. A gyakorlati szakemberek kézikönyve*
BARTOS Gyula–BORSÁNYI-BOGNÁR Levente–DEBRECZENI László–KOVÁCS Csaba
e-Termékdíj.hu Kft., Budapest, 2016
Kézikönyv. Terjedelem: 216. Bibliográfia: 215–216. ISBN 978 963 12 4551 6

- A szerzők termékdíjjal foglalkozó, vezető gyakorlati szakemberek, akik az évek óta hasonló címmel megjelent könyvüket aktualizálták, egészítették ki a 2016-ban hatályos előírásoknak megfelelően. A könyv kifejezetten termékdíjjal foglalkozó szakembereknek, illetve termékdíj-ügyintéző OKJ-s bizonyítványt adó képzésben részt vevő hallgatóknak íródott. Részletesen bemutatja a termékdíjjal kapcsolatos szabályozást (a termékdíj törvény- és végrehajtási rendeleteinek hatálya; termékdíj-kötelezettség; termékdíjraktár; termékdíj visszaigénylése; adóhatósági ellenőrzés; termékdíjbírság; a szabályozásban érintett hatóságok feladatai). A szerzők a szabályozás ismertetésén túl számos helyen példákkal, kiegészítő információkkal segítik a területen történő eligazodást. A hallgatói felkészülést az egyes fejezetek végén található „Ismétlő kérdések” segítik. A korábbi kiadás annotációja a folyóirat 2016/1. számában olvasható. (B. O.)

- *Takarékszövetkezetek jogi szabályozása a XIX. és a XX. században*
 CsAK Csilla
 Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért, Miskolc, 2016
 Monográfia. Terjedelem: 291. Bibliográfia: 280–291. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 615 5658 02 0
- A szerző a Miskolci Egyetem jogi karának oktatója, akinek egyik kiemelt kutatási témája a szövetkezeti jog. Számos tanulmányt közölt korábban a szövetkezeteknek a pénzügyi szektorban betöltött szerepéről, illetve doktori értekezését is erről (az integrált takarékszövetkezetekről) írta és védte meg 2000-ben. Jelen kötet első sorban a disszertáció, illetve a korábbi kutatások eredményeinek egybefoglalása, amely célja s címe szerint a 19. és 20. század fejleményeivel foglalkozik. Ezen túllépve azonban a szükséges mértékben (pl. a hitelintézeti integráció kapcsán) rámutat a 21. századi jogalkotási termékekre is. Az elemzés kiterjed a szövetkezeti mozgalom, illetve szabályozás hazai, nemzetközi és európai uniós megközelítésére, a takarékszövetkezetek működési elveire, modelljeire. Mindezek ma és a jövőben is érvényes értékeket hordoznak, amelyek kutatása – mint a szerző bevezetője megfogalmazza – hozzásegíthet ahhoz, hogy maga a szövetkezeti mozgalom túlélhesse a gazdasági versenyt, a válságokat, mégpedig anélkül, hogy a szövetkezeti jelleg sérülne. (F. L.)

- *Fenntartható fejlődés: fenntartható termelés és fogyasztás az Európai Unióban*
 HORVÁTH Zsuzsanna
 (Sorozat: Institutiones Juris, ISSN 1218-9375; Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986)
 Dóm–Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2016
 Monográfia. Terjedelem: 216. Bibliográfia: 201–216. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 987 963 898896 6
- A szerző a pécsi jogi kar egyetemi docenseként számos, az EU környezeti politikájával foglalkozó művet jegyez. Korábbi munkáihoz híven a fenntartható fejlődés környezeti dimenzióit mutatja be első helyen, s ahhoz kapcsolja a gazdasági, illetve társadalmi vonatkozásokat. Az EU integrált termékpolitikáját s azzal összetartozó hulladékstratégiáját állítja középpontba szakpolitikai, jogi dokumentu-

mok szisztematikus elemzése révén, miközben meggyőződéssel kárhóztatja a fenntarthatatlan termelési és fogyasztási mintákat. Vállalt – s a könyvben maradéktalanul teljesített – célkitűzése szerint bevezetést, alapokat nyújt a további tanulmányozáshoz, amelyek révén jobban megérthetők a részletszabályok, további szakterületek (mint az energia- vagy agrárpolitika) „zöldülése”, és a szabályozórendszer elemei közötti dinamikus kapcsolatok. A könyv nemcsak a környezetpolitikával foglalkozó jogászok számára, hanem mindenkinek ajánlott olvasmány, aki a világ problémái, jövője, a nemzetközi, illetve az európai uniós politikai fejlemények iránt érdeklődik. (F. L.)

- *A genetikailag módosított szervezetekre vonatkozó jogi szabályozásról*
TAHYNÉ KOVÁCS Ágnes
HVG-Orac, Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 315. Bibliográfia: 306–315. és a lábjegyzetekben.
ISBN 987 963 258 299 3
- A szerző 2013-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, annak munkatársaként védte meg „A genetikailag módosított szervezetekre vonatkozó szabályozásról egyes környezetjogi alapelvek, különösen a fenntartható fejlődés tükrében” című PhD-doktori értekezését. A könyv a disszertáció átdolgozásával jött létre; az eredeti műből a szerző elhagyta a témakör jogrendszerbeli elhelyezésével kapcsolatos, általános elemzést, ugyanakkor bővítette, aktualizálta azt az uniós szabályozás 2015-ben bekövetkezett reformjára tekintettel. A szerző nagymértékben támaszkodott a zöld géntechnológia természettudományos szakirodalmára, s a normatív megközelítést tágan értelmezve a valláserkölcsi vonatkozásoknak is szentelt egy fejezetet. A nemzeti és az európai uniós szabályozás fejlődési útját, rendszerét, elemeit alaposan elemző, de a nemzetközi jogra is kitekintő munka hiánypótló; a technológiai újítások és a GM-növények számának ugrásszerű növekedése miatt napjainkban felforrósodó tudományos és jogalkalmazási vitákban biztos támpontokat ad az előzmények megértéséhez. (F. L.)

ALKOTMÁNYJOG

- *Számadás az Alaptörvényről: tanulmányok a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar oktatóinak tollából*
Balogh Elemér (szerk.)
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 672. Bibliográfia: 623–671. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5269 82 0
- A kötet a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara oktatóinak mintegy félszáz tanulmányát adja közre, amelyek csaknem mind kapcsolódnak Magyarország 2011-ben elfogadott Alaptörvényéhez. Első részük az alaptörvényi rendelkezések szakjogági (pl. munkajogi, kereskedelmi jogi, agrárjogi) és alapjogvédelmi aspektusaival (pl. gyermeki jogok) foglalkozik. Ezt követően alkotmányelméletéről és az alkotmánybíráskodásról olvashatunk (ideértve az Alaptörvény

legitimitásának és keletkezésének kérdéseit is), majd az uniós és nemzetközi jogi vonatkozások (mint az Európa-klauzula nemzeti alkotmánybíróságok általi megítélése, a nemzetközi jog lenyomata) következnek. A büntetőjog és a közhatalom alaptörvényi vonatkozásaival (a ne bis idem elvével, a jogos védelemmel vagy az önkormányzatisággal) foglalkozó, majd végül alkotmánytörténeti munkák következnek (pl. a menedékjog gyökereiről és a szabadságjogok megjelenéséről). A kötethez Trócsányi László igazságügyi miniszter, egyetemi tanár írt előszót. (B. J. D.)

■ *Élni és halni hagyni: beszélgetések a holland eutanáziagyakorlatról*

BÉRCZES Tibor

Corvina, Budapest, 2016

Interjúkötet. Terjedelem: 291. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 13 6366 1

- A szerző író, műfordító. A kötet azt igyekszik bemutatni, hogy a Hollandiában évek óta legális eutanázia lehetőségével milyen feltételek mellett lehet élni, valamint hogy a legalizálás óta eltelt tizenöt év milyen kérdésekkel és dilemmákkal szembesítette a holland társadalmat, és ezekre milyen megoldási javaslatok születtek. Az interjúkötet különböző világnézetet valló személyeket szólaltat meg. Így például James Kennedy történészt, Theo Bohr protestáns erkölcsfilozófust az eutanázia lehetséges hatáiról, valamint Hans Van Dammot az eutanázia önrendelkezési joggá tételének lehetőségéről. Olvashatunk továbbá interjút a gyermekeutanázia lehetőségeiről és a pszichiátriai betegek eutanáziához való jogáról is. A kötet nem titkolt célja, hogy a Hollandiában mintegy ötven éve folyó eutanáziavitába adott bepillantással hozzájáruljon az ezzel kapcsolatos magyarországi viták megindulásához. (D. I.)

■ *Közjog és jogállam: tanulmányok Kiss László professzor 65. születésnapjára*

Csefkó Ferenc (szerk.)

PTE ÁJK, Pécs, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 301. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 642 992 8

- A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara 2016. február 19-én köszöntötte Kiss László professzort, volt alkotmánybíró 65. születésnapján. Az alkalomra a Kar Közigazgatási Jogi Tanszékének kezdeményezésére állt össze a 25 tanulmányt tartalmazó kötet. A szerzők közül néhányan vallásfilozófiai, politológiai, szociológiai munkákkal köszöntik az ünnepeltet, de a tanulmányok zöme közvetve vagy közvetlenül Kiss László munkásságához, az alkotmány, alkotmányszabályozás, a hatalommegosztás és hatalomgyakorlás, az államszervezet, államigazgatás, önkormányzatok témaköréhez kapcsolódnak. (D. I.)

■ *Paragrafusokkal a bitek ellen: az internet szabályozásának elmélete és gyakorlata*

DETRÉKŐI Zsuzsa

(Sorozat: Infokommunikáció és Jog Könyvek, ISSN 2060–5021)

HVG-ORAC, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 173. Bibliográfia: 167–173. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 303 7

- A szerző ügyvéd, médiajogi szakértő. Kötete az ELTE-n 2016-ban megvédett doktori disszertációján alapul. A kötet célja, hogy bemutassa az internet térhódítása révén a jogrendszert érő legnagyobb kihívásokat. Az első rész az internet fogalmának meghatározása után megvilágítja az internet szabályozásával járó problémákat: a károsnak minősített internetes tartalmak illegálissá tétele, illetve tiltása komoly dilemmák elé állítja a jogalkotót, akinek minden esetben mérlegelnie kell a szabályozás lehetséges gazdasági és jogi következményeit. A második rész az internet kontrolljának lehetséges eszközeit mutatja be, azaz az államok internetes tartalmak közzétételét és az ezekhez való hozzáférést megakadályozó technikai, jogi és egyéb eszközeit. A harmadik rész arra a kérdésre keresi a választ, hogy pontosan milyen internetes tartalmakat kell szabályozniuk az államoknak. Ebben a körben szó esik többek között a szexuális, személyiségi jogokat érintő, vallási és politikai tartalmakról, valamint a gyűlöletbeszédéről. (R. A.)
- *Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben és az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozatban foglalt házszabályi rendelkezések egységes szerkezetben: 2014–2018-as ciklus*
Dukán Ildikó (szerk.)
Bővített kiadás. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2016
Jogforrásgyűjtemény. Terjedelem: 288. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5674 03 7
- A szerkesztő az Országgyűlés Hivatalának munkatársa. A kötet egységes szerkezetben, tematikusan adja közre az Alaptörvénynek az Országgyűléssel kapcsolatos alapvető rendelkezéseit, az Országgyűlésről szóló törvény házszabályi és egyéb rendelkezéseit, továbbá a határozati házszabályi rendelkezéseket. A mellékletek az igen összetett eljárási és egyéb szabályokat áttekintő táblázatokat tartalmaznak. (D. I.)
- *A mi alkotmányunk*
EGYED István
(Sorozat: Államtudományi Klasszikusok, ISSN 2498–7522; 1.)
Az 1943-as kiadás reprintje. Dialóg Campus, Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 373. Bibliográfia: 366–373. ISBN 978 615 5376 92 4
- Egyed István (1886–1966) egyetemi tanár, a közigazgatási és alkotmányjog elismert tudósa volt. Kötetének reprint kiadása a Nemzeti Közszolgálati Egyetem kezdeményezésére jelent meg az Alaptörvény életbelépésének öt éves évfordulóján, az egyetem által a szerző születésének 130. évfordulójára meghirdetett Egyed István Emlékévkönyvben. Első megjelenésekor a könyv új feladat betöltésére vállalkozott: a magyar alkotmányt nem annyira tételes rendelkezéseiben, mint szellemében, jelentőségének és jellegzetes vonásainak feltárásával kívánta bemutatni. Célja volt kimutatni, hogy ez az alkotmány több tekintetben különálló történeti fejlődés eredménye, a nemzeti kultúra értékes bizonyítéka, amely különleges helyet foglal el az alkotmányok rendszerében. (D. I.)

■ *Jog az egyház hagyományában és életében*

ERDŐ Péter

Szent István Társulat, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 488. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 277 635 4

- A szerző esztergom-budapesti érsek, teológus, kánonjogász és egyetemi tanár. E kötete különféle kánonjogi témákat érintő, magyarul vagy idegen nyelven korábban megjelent tanulmányait gyűjti össze, amelyek egyrészt az egyházi jogi hagyomány történeti dimenzióját kívánják bemutatni, másrészt a mai egyházi élet konkrét kérdéseire keresik a jogi válaszokat. A kötet szerkezete az *Egyházi Törvénykönyv* felosztását követi, ami azzal is jár, hogy a szerző tanulmányait a szükséges mértékben ennek megfelelően átdolgozta. Az írások kitérnek az egyház jog általános fogalmaira, szabályaira, *Isten népének* jogi szervezettségére, a megszentelés feladatára, az egyház büntetőjogának sajátos fejlődésére és az egyházi eljárásjogban bekövetkezett változásokra. (D. I.)

■ *Parlamentari autonómia: aktustani elemzések az Országgyűlés jogállásáról és hatásköreiről*

ERDŐS Csaba

(Sorozat: Parlamenti Kötetek, ISSN 2498-5171)

Gondolat, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 350. Bibliográfia: 333–343. ISBN 978 963 693 645 7

- A szerző a Nemzeti Közzolgálati Egyetem oktatója. A könyv 2014 februárjában megvédett doktori értekezésének átdolgozott változata, amely arról az évszázados alkotmányjogi dilemmáról szól, hogy vajon a parlament a szuverenitásból eredő összes jogot gyakorolja, autonómiája, hatalma teljes és korlátlan, vagy a parlamentnek, a népszuverenitásnak lehetnek bírái, kontrollmechanizmusai. A kötet a hatalommegosztás elvéből kiindulva tartalmilag, módszertanilag és megközelítési módjában is új perspektívát alkalmaz: aktustani megközelítést alkalmazva tesz kísérletet a parlament döntéseinek és e döntések joghatásainak elemzésére, beleértve az alkotmánymódosítást is. (D. I.)

■ *Suum cuique: ünnepi tanulmányok Paczoly Péter 60. születésnapja tiszteletére*

Fejes Zsuzsanna–Török Bernát (szerk.)

(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786-352X; 60.)

Pólay Elemér Alapítvány–Iurisperitus, Szeged, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 770. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén és a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5411 34 2

- A Paczoly Péter professzor, volt alkotmánybíró hatvanadik születésnapjára készült kötet felépítése az ünnepelt pályájához igazodik, ugyanis a negyvenkilenc magyar és angol nyelvű tanulmány szerzői Paczoly Péter egykori és jelenlegi pályatársai az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a Szegedi Tudományegyetemen, az Alkotmánybíróságon és a Köztársasági Elnöki Hivatalban, valamint a Velencei Bizottságban. A szerzők zöme elismert magyar jogtudós, elsősorban a közjogtudomány területéről, de néhány külföldi pályatárs és társadalomtudo-

mányi szerző írása is helyet kapott a kötetben. A tanulmányok tematikája igen gazdag; egyaránt olvashatunk az Alaptörvény államfilozófiájáról, a globális javak elosztásáról, az állam jóságának eszmetörténeti változásairól, a jogrendszerek versenyéről, az életfogytig tartó szabadságvesztésről, az identitás geopolitikai kérdéseiről, a polgári és a polgári eljárásjogi kodifikációról vagy a politika és a jog racionalizálódási folyamatáról. (D. I.)

■ *Nemzeti alkotmányok az Európai Unióban*

Heka László–Jakó Nóra–Mikes Lili–Pongó Tamás–Szakály Zsuzsa (ford.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 997. Bibliográfia az egyes fejezetek elején.

ISBN 978 963 295 603 9

- A könyv az Európai Unió tagállami alkotmányainak fordításait adja közre. A fordítók a Szegedi Tudományegyetem jogi karának oktatói, kutatói és PhD-hallgatói, akik számos tekintetben aktualizálták a hasonló tartalmú, 2005-ös kötetet. Egyrészt tekintettel voltak az azóta bekövetkezett alkotmánymódosításokra, és a 2015. július 1-jei kéziratlezáráskor hatályos tagállami alkotmányok szövegével dolgoztak (nagyreszt angolul). Másrészt azóta kibővült az Európai Unió, így a munka már Bulgária, Horvátország és Románia alkotmányait is tartalmazza. A kötet a magyar Alaptörvény szövegét a 2016. június 14-i, hatodik módosítással tartalmazza. (F. B.)

■ *Alkotmányjog: jogi szakvizsga felkészítő kötet*

JAKÓ Nóra–MIKES Lili–SZABÓ Zsolt

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Könyvek)

Második, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2016

Tansegedlet. Terjedelem: 256. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 114 4

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet második, átdolgozott kiadásának anyaga igazodik a jogi szakvizsga Igazságügyi Minisztérium által összeállított hivatalos tételsorához. A tankönyv az egyes témakörökhöz kapcsolódó joganyagot tematikusan, három nagyobb fejezetben tárgyalja, ismerteti a vonatkozó alkotmánybírói gyakorlatot is, továbbá a jogalkalmazás terén előforduló gyakorlati és jogértelmezési problémákra is reflektál. A tananyag eredményes elsajátítását a vázlatpontokba szedett áttekintés és a félkövér kiemelések segítik. Az első kiadást a Pro Futuro 2017/1. számában annotáltuk. (N. N.)

■ *Adatvédelmi jog: magyar és európai szabályozás*

JÓRI András–Soós Andrea Klára

HVG-ORAC, Budapest, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 372. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 306 8

- A szerzők Jóri András ügyvéd, korábbi adatvédelmi biztos és Soós Andrea Klára ügyvéd, uniós jogi szakértő. A könyv az információs jogokról szóló törvény (Infotv.) magyarázata, amely a teljesség igényével dolgozza fel az adatvédelmi gyakorlatot a kilencvenes évektől napjainkig. Nem követi szorosan az Infotv. szövegét, hanem azon fő jogi kérdések mentén halad, amelyekkel a magyar jogalkalmazó

szembesülhet. A kötet minden vonatkozó kérdés kapcsán kitér a 2016 májusában kihirdetett, 2018-tól hatályos új uniós adatvédelmi rendelethez (GDPR) és a várható változásokra is. Az alkalmazott terminológia minden esetben már a rendelet hivatalos magyar fordítását tükrözi. (D. I.)

- *Alkotmányjogi alapismeretek: Magyarország alkotmányos intézményeinek vázlata*
Kiss Barnabás
(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Tansegédletei, ISSN 1786-3554)
Negyedik, átdolgozott kiadás. Pólay Elemér Alapítvány–Iurisperitus, Szeged, 2016
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 179. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5411 43 4
- A szerző az SZTE ÁJK oktatója. Az alkotmányjogi jegyzet a korábbi kiadásokhoz hasonlóan a legfontosabb alapfogalmak (mint alkotmány, alkotmányjog, alkotmányosság) definiálásával kezdődik, majd áttekinti Magyarország legfontosabb alkotmányos rendelkezéseit, így a jogalkotás mechanizmusát és a jogforrási rendszert, a választási rendszert, majd a legfőbb alkotmányos intézményeket és a közpénzügyek alkotmányos alapjait. A kötet tartalmazza Magyarország Alaptörvényének teljes szövegét is. Az előző kiadást a Pro Futuro 2016/1. számában annotáltuk. (N. N.)
- *Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 3.*
Koltay András–Török Bernát (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 580. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 599 5
- A szerkesztők egyetemi oktatók, Koltay András a Médiatanács tagja. A mű annak a négykötetes sorozatnak a része, amely az MTA, illetve a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság együttműködésében létrejött Médiatudományi Kutatócsoport eredményeit tanulmányok formájában adja közre. A kutatócsoport célja, hogy a szólás- és sajtószabadság aktuális kérdéseit vizsgálja, hozzájárulva ezzel a magyarországi médiajogi vitákhoz. Jelen kötetben a tanulmányok tematikusan, négy nagy szerkezeti egységre tagolva szerepelnek. Az első részben a sajtószabadság jogának alapvető kérdéseivel és alkotmányos vonatkozásaival foglalkozó tanulmányok olvashatók. Ezeket a magánjog és a szólásszabadság kapcsolata témakörében írott elemzések követnek. A harmadik részben az új típusú média egyes szabályozási kérdéseit vizsgáló tanulmányok találhatóak. A kötetet a sajtószabadság egyes speciális kérdéseivel foglalkozó tanulmányok zárják. (B. É.)
- *A migráció kockázatai*
KONDOROSI Ferenc
Alexandra, Pécs, 2016
Monográfia. Terjedelem: 163. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 357 744 8
- A szerző a Budapesti Gazdasági Egyetem professzora. Kötete napjaink egyik legtöbb vitát kiváltó jelenségét, a migrációt kívánja bemutatni, értelmezni, megértéséhez segítséget nyújtani. Az első fejezet a migrációt történelmi, társadalmi kontextusban vizsgálja, a második a biztonsághoz való jog tartalmát, a harmadik

a vallásszabadság és a gyűlöletbeszéd konfliktusát járja körül. A negyedik és az ötödik fejezet az iszlám jogi kultúrát mutatja be. A hatodik fejezet a vitát generáló kérdésekkel foglalkozik, mint pl. a vallási öltözetek jogi megítélése, a minaret- és a mecsetépítések szabályozása vagy a vallásoktatás és a vallási jelképek elhelyezése az iskolákban. A hetedik fejezet a jogot mint a kultúrák és a civilizációk közötti hidat mutatja be. Az összefoglaló az addig leírtak alapján veszi számba az európai és hazai teendőket a migráció jelensége kapcsán. (*D. I.*)

■ *A rendszerváltozás államszervezeti kompromisszumai*

KUKORELLI István–TÓTH Károly

(Sorozat: RETÖRKI Könyvek, ISSN 2064-4531; 13.)

Antológia, Lakitelek, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 419. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5428 37 1

- A szerzők alkotmányjogász professzorok, Kukorelli István volt alkotmánybíró. A kötet a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum (RETÖRKI) kiadványsorozatában jelent meg, amely szervezetnek a szerzők is külső munkatársai. A hét tanulmányból álló kötet az alkotmányos rendszerváltozás néhány máig vitatott államszervezeti megoldását mutatja be, elsősorban az alkotmányozáshoz és a kormányzati rendszer sajátosságaihoz kapcsolódóan. A szerzők alkotmánytörténeti, alkotmányelméleti és kritikai módszerrel próbálják magyarázni és értékelni az intézményekre ma is jellemző, sok szempontból kuriózumszerű változásokat. A tárgyalt témakörök érintik többek között az alkotmányozó hatalom, az államfő, az Alkotmánybíróság, a kétkamarás parlament és a kétharmados törvények kérdését. Az egyes tanulmányok idézetekkel, összefoglaló táblázatokkal segítik az olvasót a korszak megismerésében. (*B. J. D.*)

■ *Személy és személyiség a jogban*

Menyhárd Attila–Gárdos-Orosz Fruzsina (szerk.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 286. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 295 589 6

- A kötet az MTA Jogtudományi Intézetének azonos című kutatási projektje keretében készült. A kutatás annak a kérdésnek a vizsgálatára vállalkozott, hogy hogyan jelenik meg és mit jelent a személyiség védelme a különböző jogterületeken – így az alkotmányjogban, a magánjogban, a büntetőjogban, a médiajogban és az orvosi jogban – Magyarországon, illetve hogy hogyan jelenik meg a személyiségvédelem a jogi szabályozásban és a dogmatikában. A kötetben lévő tanulmányok szerzői azt vizsgálják, hogy az egyes jogterületek milyen emberfel-fogásból indulnak ki, és ez alapján a személyiség fogalmának milyen jogi definícióját alkalmazzák. A tanulmányok azt is elemzik, hogy mi lehet az oka az egyes jogterületek közötti eltéréseknek, illetve hogy azok miért szükségesek és hogyan igazolhatók. (*B. É.*)

- *Alapjogok mérlegen: az általános alapjogi tesztek dogmatikája*
POZSÁR-SZENTMIKLÓSY Zoltán
HVG-ORAC, Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 267. Bibliográfia: 255–267. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 294 8
- A szerző az ELTE Alkotmányjogi Tanszékének oktatója. Kötete az ugyanott 2014-ben megvédett doktori disszertációján alapul. A kötet célja az alapjogi viták feloldására alkalmazott általános teszt módszertani vizsgálata, amely révén sor kerülhet annak szakszerű és következetes alkalmazására. Az alapjogi teszt elemzéséhez szükséges fogalmi keretek megadása után részletesen vizsgálja a szükséges-ségi-arányossági teszt elemzéséhez szükséges, az alapjog-korlátozást igazoló lehetséges jogalkotói célkitűzéseket, illetve az arányossági vizsgálat mibenlétét és gyakorlatát. Külön fejezet foglalkozik az alapjogi teszt további, az általános szempontokon túli elemeivel (lényeges tartalom, mérlegelési jogkör). A kötet az alapjogi tesztek formális és tartalmi rendeltetésének értékelésével és egy rövid összefoglalással zárul. (R. A.)
- *Párbeszéd és identitás: az alkotmányos identitás alapkérdései: Budapest 2015. április 23–24.*
Sulyok Márton (szerk.)
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2016
Konferenciakötet. Terjedelem: 167. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5269 88 2
- A kötet a 2015 áprilisában Budapesten megrendezett azonos című konferencián elhangzott előadások írásos változatát tartalmazza. A szerzők között magyar és külföldi jogászokat és politikusokat is találunk. A kötet az alkotmányos identitásról szóló jogi és politikai vitákhoz kíván hozzájárulni. Az előadások központi kérdése, hogy hogyan határozható meg és képviselhető a magyar alkotmányos identitás Európában és a világban, hogyan jelenhet meg ez a fogalom a jogi és politikai diskurzusban, és hogyan válhat érthetővé a közvélemény és a világ számára. (D. I.)
- *Dialogue and identity: fundamental questions of constitutional identity: 23–24 April 2015 Budapest = Dialogue et identité: questions fondamentales de l'identité constitutionnelle: le 23–24 avril 2015, Budapest = Dialog und identität: Grundfrage der Verfassungsidentität: am 23–24 April 2015, Budapest*
Sulyok Márton (szerk.)
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2016
Konferenciakötet. Terjedelem: 202. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5269 88 2
- Az előbbi kötet idegen nyelvű kiadása: a címben szereplő konferencián elhangzott előadások szerkesztett változata angol, francia és német nyelven. (D. I.)
- *Bevezetés az infokommunikációs jogba*
Tóth András–Klein Tamás (szerk.)
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062–2546)
Patrocinium, Budapest, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 385. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 413 130 4

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet elsődleges célja, hogy támogassa a Károli Gáspár Református Egyetem jogi karán folyó infokommunikációs jogi bevezető képzést, ám a közreadott anyag több mint egy féléves egyetemi kurzus írásos tananyaga. A tételes szabályok ismertetésén túl az egyes témakörök elméleti előkérdéseit és társadalmi kontextusát is érinti, foglalkozik az infokommunikáció alkotmányjogi, adatvédelmi, szerzői jogi vonatkozásaival, és bemutatja az elektronikus hírközlés, kereskedelem, közigazgatás és aláírás alapvető szabályait. (D. I.)
- *Bevezetés az alkotmányjogba: az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei*
Trócsányi László–Schanda Balázs (szerk.)
Ötödik, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 513. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 963 258 309 9
- A kötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, illetve a Szegedi Tudományegyetem jogi karainak együttműködésében készült, immár az ötödik, átdolgozott kiadás-ként. A 2012-es első kiadáshoz hasonló szerkezetben, a 2016. augusztus 31-ig bekövetkezett változásokra tekintettel rendszerező áttekintést nyújt az alkotmányos intézményrendszeréről. Az Alaptörvény és az ahhoz kapcsolódóan elfogadott új sarkalatos törvények alapján az alkotmányjogi stúdium államszervezeti témaköreit dolgozza fel, kitér továbbá az Alaptörvény keletkezésének körülményeire is. Az előző kiadást a Pro Futuro 2016/2. számában annotáltuk. (D. I.)

BŰNÜGYI TUDOMÁNYOK

- *Ártatlanok vagy bűnösök? – Az Egyesült Államok esküdtszékeinek vitatott döntései*
BADÓ Attila
SZTE ÁJK Összehasonlító Jogi Intézet, Szeged, 2016
Monográfia. Terjedelem: 360. Bibliográfia: 347–360. ISBN 978 963 306 485 6
- A szerző egyetemi tanár. Könyvének célja, hogy mind a joghallgatók, mind a szélesebb olvasóközönség számára részletes ismereteket nyújtson az igazságszolgáltatás gyakorlati működéséről, az esetleges bírói tévedések következményeiről, illetve a média igazságszolgáltatást befolyásoló szerepéről. A monográfia egyik érdekességét az ártatlanul elítélt személyek ismert, illetve kevésbé ismert történetei adják. Az olvasó betekintést nyerhet a korabeli Egyesült Államok igazságszolgáltatási mechanizmusába, az esküdtszék bírászkodásban betöltött szerepébe, a DNS-vizsgálatok háttérében megjelenő szemléletváltás okaiba. A könyv két tárgykört elemez mélyrehatóan. Az egyik az ártatlanul halálra ítélt személyek szabadulási lehetőségeit érinti, a másik pedig az ártatlanság vélelméhez kapcsolódóan az ítéletek helyességét vizsgálja jogelméleti nézőpontból. A könyv végén függeléként azon kérdőívek találhatóak meg, amelyek, az O. J. Simpson-ügyben az esküdtek kiválasztásában játszottak szerepet. (Z. A. B.)

■ **Büntetőjog I.: Általános rész**

BALOGH Ágnes

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587-6659)

Hetedik, hatályosított kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2016

Tansegédlet. Terjedelem: 280. Bibliográfia: 280. ISBN 978 615 537 677 1

- A szerző a Pécsi Tudományegyetem oktatója. E munkája a büntetőjogi szakvizsgára történő felkészülés fontos segédlete. A mű részletesen dolgozza fel az anyagi büntetőjog általános részének alapvető elméleti tudásanyagát. Ezen túlmenően, figyelemmel a jogi szakvizsga követelményeire, a normaszöveg rendelkezéseit értelmező joggyakorlatot is igyekszik minél szélesebb körben feltárni, ezzel is elősegítve a tananyag hatékonyabb elsajátítását. Az olvasó e munkában ismereteket szerezhet a büntetőjog statikus és dinamikus szegmensét illetően egyaránt. A tankönyv által közvetített tudásanyag összhangban van az Igazságügyi Minisztérium által meghatározott büntető anyagi jogi szakvizsga-követelményekkel. A könyv előző kiadásait a Pro Futuro 2015/2. és 2017/1. számaiban annotáltuk. (B. S.)

■ **Büntetőjog II.: Különös rész**

BALOGH Ágnes

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587-6659)

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2016

Tansegédlet. Terjedelem: 595. Bibliográfia: 595. ISBN 978 615 5680 10 6

- A szerző a Pécsi Tudományegyetem egyetemi docense, gyakorló ügyvéd. A könyv a büntetőjogi szakvizsgára történő felkészüléshez kíván segítséget nyújtani, ezért a büntetőjog dogmatikai alapjaira helyezi a hangsúlyt. Tekintettel mind a kötet, mind a szakvizsga anyagának korlátaira, a szerző mellőzi a történeti és a kriminológiai bevezetőket, és nagyobb figyelmet szentel a gyakorlati jellegű kérdéseknek a jogegységi határozatokon, kollégiumi véleményeken és eseti döntéseken keresztül. A tankönyv az Igazságügyi Minisztérium által közzétett büntető anyagi jogi szakvizsga különös részi tételsorával megegyező sorrendben épül fel, és mind a fejezetek sorszámozása, mind azok címe megegyezik a tételsorban találhatóakkal. Jelen kötet megjelenését az előző, 2014. évben megjelent kiadás óta eszközölt jogszabály-módosítások indokolták. (J. GY.)

■ **Büntetőjogi alapismeretek**

Bartkó Róbert (szerk.)

Universitas–Győr Nonprofit Kft., Győr, 2016

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 85. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5298 84 4

- A szerző a Széchenyi István Egyetem oktatója, jegyzete a jogi asszisztens képzésben segíti a hallgatók felkészülését a büntetőjogi alapismeretek átfogó áttekintésével. Gyakorlati példákkal együtt, önálló fejezetben kerülnek kifejtésre a büntetőjog fogalma és forrásai, alapelvei, a büntetőtörvény rendszere és a törvény hatálya, a bűncselekmény fogalma és súly szerinti felosztása, büntethetőségi akadályok rendszere, a bűncselekmény megvalósulási szakaszai, bűncselekmény elkövetői, a bűncselekményi egységre és a halmazatra vonatkozó szabályok, a magyar szankciórendszer sajátosságai és felépítése, továbbá a büntetések és az intézkedések, valamint azok kiszabása, majd a fiatalokéakra és a katonákra vonatkozó speciális rendelkezések. (M. E.)

■ Kriminológia

Borbíró Andrea–Gönczöl Katalin–Kerecsi Klára–Lévay Miklós (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedeleme: 1031. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 295 605 3

- A szerkesztők az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Kriminológiai Tanszékének oktatói. A kötet huszonhét szerzője pedig a kriminológia elismert hazai szakértője, felsőoktatási tapasztalattal is rendelkező szakember. A mű a Kriminológia – Szakkriminológia című, utoljára 2012-ben megjelent tankönyv bővített, átdolgozott kiadása, amely négy nagyobb szerkezeti egységre osztva mutatja be a kriminológia legfontosabb vizsgálódási területeit. Az első rész a kriminológiai elméletek nemzetközi és hazai fejlődésével foglalkozik, a második rész a bűnözés megismerésének különböző csatornáit ismerteti. A harmadik rész napjaink jellegzetes bűnözési formáit és bűnelkövető típusait tárgyalja. Végül a negyedik rész tanulmányai a bűnözési kontroll, avagy a kriminálpolitika hazai és nemzetközi alakulásáról adnak áttekintést. A számottevő ismeretanyagot közlő munka szak-könyvként és tudományos ismeretközlő műként is megállja a helyét. (P. T. Á.)

■ Az új Btk. és a kapcsolódó jogforrások, bírósági iránymutatások

Czine Ágnes (szerk.)

Második, aktualizált kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2016

Kommentár. Terjedeleme: 671. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 302 0

- A könyv szerkesztője alkotmánybíró, a Károli Gáspár Református Egyetem egyetemi docense. A 2012. évi Büntető Törvénykönyv kommentárjaként a Btk. normaszövegét tartalmazza, hozzárendelve a törvény indokolását, egyéb jogszabályokat (mint az Alaptörvényt, a Btk. háttérjogszabályait, továbbá az Európai Unió jogának vonatkozó rendelkezéseit), illetve a releváns bírói gyakorlatot is, ezen belül az Alkotmánybíróság, valamint a Kúria jogértelmezését. A kötet a 2014-ben ugyanezen címmel megjelent könyv második, aktualizált kiadása, mely követi az első kiadás megjelenése óta bekövetkezett jogszabályi változásokat, az azóta kiadott elvi határozatokat, iránymutatásokat. Az első kiadást a Pro Futuro 2016/1. számában annotáltuk. (H. D.)

■ Tételek, gondolatok a kriminológia tudományából

DOMOKOS Andrea–NEMES Zsófia

(Sorozat: Bethlen, ISSN 2062-2546)

Patrocinium, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedeleme: 222. Bibliográfia: 209–222. ISBN 978 963 413 081 9

- A szerzők a Károli Gáspár Református Egyetem oktatói. E kötet a Kriminológia köréből gondolatébresztő jelleggel villant fel számos elméleti szempontból releváns kérdést. A mű két részre bontható. Az első szerkezeti egység a Kriminológia kurzus előadásának tematikája mentén mutatja be a kriminológia tudományának európai kialakulását, kezdeti dogmatikai iskoláit, kutatásait. Ugyanitt szó esik a magyar kriminológia rövid történetéről, a deviancia és a bűnözés kapcsolatáról, a gyermek- és fiatalkori bűnelkövetés gyökereiről, illetve az állam kriminálpolitikai reakcióiról. A második rész Domokos Andrea reflexióra ösztönző, érdekes tanul-

mányait tartalmazza a tárgyalt tudomány inter- és multidiszciplináris jellegéről, valamint 21. századi új kihívásairól. E tanulmánykötet figyelemfelkeltő és hasznos olvasmány a kriminológiával hivatásból, kedvtelésből foglalkozók számára, és természetesen a joghallgatók számára is. (B. S.)

- *A munkát nem lehet eltitkolni. Tiszteletkötet Tremmel Flórián professor emeritus 75. születésnapjára*
Fenyvesi Csaba–Herke Csongor (szerk.)
Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara, Pécs, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 101. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 429 047 6
- Az itt közölt tanulmányok tizenöt szerzője egyetemi oktató, gyakorló jogász. A tanulmánykötet Tremmel Flórián professor emeritus 75. születésnapja alkalmából készült, amit egy tudományos konferencia is követett 2016. június 21-én, a pécsi jogi kar Büntető és Polgári Eljárásjogi Tanszéke szervezésében. A szerzők röviden ismertetik az ünnepelt munkásságát a kriminalisztika, illetve az oktatás területén, majd saját területükre fókuszálva büntető eljárásjogi, kriminalisztikai, nyelvtörténeti, polgári eljárásjogi témakörökben saját eredményeikkel tisztelegnek az ünnepelt előtt. (M. E.)
- *AD VALOREM: Ünnepi tanulmányok Vida Mihály 80. születésnapjára*
Gál Andor–Karsai Krisztina (szerk.)
(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786-352X; 61.)
Pólay Elemér Alapítvány, Iurisperitus, Szeged, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 366. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5411 39 7
- Az ünnepi kötet címzettje Vida Mihály, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának címzetes egyetemi docense, a szerzők pedig munkatársai, pályatársai. A köszönetnyilvánítást követően harminc tanulmányt olvashatunk, amelyek számos büntetőjogi kérdésről értekeznek, úgymint a rendszeres elkövetés kérdésköre, a büntetőeljárás időszerűsége vagy éppen a sértett érdekei az új büntetőeljárás kódexben. A könyvben bemutatásra kerül továbbá egy igen aktuális téma, a migráció a védő szemszögéből, valamint az új büntetőeljárás törvény rendes jogorvoslati kérdéseivel kapcsolatos elképzelések és elvárások, illetve az üzleti titok és a know-how büntetőjogi védelme is a témák közt szerepel. A kiadványban feldolgozásra kerülnek olyan nemzetközi büntetőjogi témák is, mint például a nemzetközi bűncselekmények szabályozása a horvát büntető törvénykönyvben és annak összehasonlítása a magyar, a bosznia-hercegovinai és a szerb szabályozással, illetve a letartóztatások nemzetközi feltételei is. (J. GY.)
- *Magyar büntetőjog: Különös részi ismeretek*
Görgényi Ilona (szerk.)
Miskolci Egyetem, Miskolc, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 210. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 521 667 1
- A 2014-es kiadás változatlan utánnomása. (B. S.)

■ *Idegen a büntetőjogban*

HAUTZINGER Zoltán

AndAnn, Pécs, 2016

Monográfia. Terjedelem: 184. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 892 241 0

- A könyv szerzője a Nemzeti Közszerológati Egyetem oktatója. A monográfia a néhány évvel ezelőtt reflektorfénybe kerülő és hazánkat is nagy mértékben érintő migráció kérdéskörére reagálva vázolja fel a külföldiekkel összefüggő büntetőjogi szabályozás rendszerét, annak anyagi, eljárásjogi és büntetés-végrehajtási, jogi vetületét egyaránt. A szerző nem csupán áttekintést kíván adni, hanem a tárgyalat normastruktúra hatásait is vizsgálja a népvándorlás jelenségére nézve. Érdekesítő kérdésfelvetéseivel s azok teljesség igénye nélküli megválaszolásával a mű érdekes és mérvadó olvasmány azok számára, akik behatóbb ismeretekre kívánnak szert tenni a migrációval összefüggésben jelentkező büntetőjogi problémákról. (B. S.)

■ *Az osztrák és a spanyol büntetőeljárás alapintézményei*

HERKE Csongor

PTE ÁJK, Pécs, 2016

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 158. Bibliográfia: 159–160. ISBN 978 963 429 095 7

- A szerző a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója, ügyvéd. A jegyzet elsődleges célja nem a spanyol és az osztrák büntetőeljárás összehasonlító jog eszközeivel történő összevetése, hanem a két állam főbb büntető eljárásjogi intézményeinek párhuzamos bemutatása. Különös hangsúlyt fektet a kényszerintézkedésekre (azon belül a titkos eszközökre), a sértetti vádképviseletre és a különjárások bemutatására. A vizsgálat tárgyát képezte a vádalku spanyol rendszere, a fokozatosság a kényszerintézkedések elrendelésében, a közbenső eljárás koncentrációja vagy a laikus bírászkodás rendszere. A könyv keletkezése egybeesett az új büntetőeljárás törvény kodifikációjával, s a szerző néhány megfigyelése a szükséges adaptációs munkák elvégzését követően megjelent az új törvényben is. (Zs. B.)

■ *Decemanni in Europaea Unione V.: Tanulmányok a bűnügyi tudományok köréből*

Róth Erika (szerk.)

(Sorozat: Miskolci Jogtudományi Műhely, ISSN 1589-1518; 10.)

Miskolci Egyetem, Miskolc, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 174. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5626 08 1

- A szerzők a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói. A kötet a 2014-ben Miskolcon megrendezett *Bűnügyi Oktatók Találkozásán* elhangzott előadások írott változatai. A tanulmányok olyan bűnügyi tudományokkal kapcsolatos témákat tartalmaznak, amelyek az Európai Unió jogalkotási tevékenységi körébe tartoznak. A könyvben olvashatunk a helyreállító igazságszolgáltatás európai jövőképeről, valamint ehhez a témához szorosan kapcsolódó uniós modellprojekt aktuális eredményeiről is, továbbá a konfliktuskezelés és mediáció egyes kérdé-

seiről. A tanulmánykötet ismerteti a tájékoztatáshoz való jogot, bemutatja a jogi személyiségű vádlottak büntetőjogi felelősségét, áttekinti a büntetés-végrehajtási szakban alkalmazható közösségi szankciókat. Végül a szerzők az adócsalás és pénzhamisítás elleni uniós törekvésekkel és fellépési lehetőségekkel foglalkoznak. (J. GY.)

■ *Büntetőjog a Han-kori Kínában*

SALÁT Gergely

(Sorozat: PANTA Pázmány Nemzetközi Tanulmányok, ISSN 2416-1438; 4.)

Typotex, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 296. Bibliográfia: 289–296. ISBN 978 963 279 860 8

- A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karának oktatója. A könyv a Kr. e. 206–Kr. u. 220 között fennálló Handinasztia vezette Kínát mutatja be, mely korszak jelentősége az ország életének valamennyi területén, így a jogrendszer tekintetében is meghatározó volt, s hatása mind a mai napig érezhető. A könyv a bevezetés után szerkezeti tizenkét fejezetre tagolódik. Ismerteti a korszak történeti háttérét és a korabeli jogforrásokat, azok létrejöttének történeti folyamatait. Ezt követően a büntetőeljárások menetét és annak résztvevőit ismerhetjük meg. Majd egy mai értelemben vett büntető anyagi jogi rész következik, hiszen a szerző ismerteti, hogy mely cselekmények minősültek bűncselekménynek, illetve milyen tényezőket, körülményeket mérlegeltek a bírók az ítélelhozatal során. Ezt követően áttekintést kapunk arról is, hogy milyen büntetéseket ismert az ókori kínai igazságszolgáltatás. A könyv tartalmazza továbbá a feldolgozott kínai jogi dokumentumok magyar fordítását is. (H. D.)

EURÓPA-JOG ÉS NEMZETKÖZI JOG

■ *A magyar külügyi igazgatás alapjai*

BÁBA Iván–BALLER Barbara–HALÁSZ Iván–TÓTH Norbert

Dialóg Campus, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedelem: 214. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5680 11 3

- A szerzők a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, valamint a Corvinus Egyetem oktatói. A kötet célja, hogy a külügyi igazgatás rendszerét történeti előzményeivel együtt minél teljesebben, de közérthető módon mutassa be. A történeti háttér és az egyes igazgatási modellek bemutatása, illetve a hatályos szabályozás általános áttekintése után külön fejezet foglalkozik a konzuli igazgatással (a konzuli tisztviselő érdekvédelmi feladatai mellett kitérve az útlevelrendészet és a vízumrendészet, valamint a közigazgatási hatósági feladatok körére), a diplomáciai kapcsolatok alapjaival és az önkormányzatok külkapcsolataival. A tankönyv kitér az Európai Unió külkapcsolatainak tárgyalására, illetve a nemzetközi jogi alapokra (szerződések kötése, nemzetközi szervezetek működése) is. A kötet elektronikusan teljes terjedelmében elérhető az NKE honlapján. (B. A.)

- *European Banking Union: Congress Proceedings Vol. 1.*
Bándi Gyula–Darák Péter–Halustyik Anna–Láncos Petra Lea (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016
Konferenciakötet. Terjedelem: 622. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 565 0
- A kötet az Európai Jog Nemzetközi Szövetsége (FIDE) XXVII. Kongresszusán, Budapesten 2016 májusában bemutatott kutatások eredményeinek szerkesztett változatát tartalmazó, négy kötetből álló kiadványsorozat első darabja. Az angol, német és francia nyelvű írások a tagállamok álláspontjait mutatják be az európai bankunió témakörében. A 18 tagállam helyzetéről közreadott jelentések alapja egy egységes, 42 kérdésből álló kérdőív volt. A kérdések három nagy témakörhöz kapcsolódnak: az egységes felügyeleti mechanizmushoz, az egységes szanálási mechanizmushoz és az egységes bankszabályozási szabálykönyvhöz. Az egyes nemzeti jelentések legfontosabb konklúzióit összefoglaló általános jelentés külön fejezetben kapott helyet. A munka e-könyv formában ingyenesen letölthető a konferencia honlapjáról. (Sz. D.)
- *Private Enforcement and Collective Redress in European Competition Law: Congress Proceedings Vol. 2.*
Bándi Gyula–Darák Péter–Láncos Petra Lea–Tóth Tihamér (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016
Konferenciakötet. Terjedelem: 830. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 567 4
- A kötet az Európai Jog Nemzetközi Szövetsége (FIDE) XXVII. Kongresszusán, Budapesten 2016 májusában bemutatott kutatások eredményeinek szerkesztett változatát tartalmazó, négy kötetből álló kiadványsorozat második darabja. Az angol, német és francia nyelvű kötet a magánfelek általi jogérvényesítés és a kollektív jogorvoslat kérdéseivel foglalkozik az európai versenyjog viszonylatában. 23 tagállami jelentést tartalmaz az európai uniós versenyjogi szabályozás érvényesüléséről, amelyek egy 66 kérdésből álló, egységes kérdőív alapján készültek. Külön fejezetben szerepel az Európai Bizottság álláspontját bemutató intézményi jelentés, valamint az egyes nemzeti jelentések lényeges megállapításait összefoglaló általános jelentés. A munka e-könyv formában ingyenesen letölthető a konferencia honlapjáról. (Sz. D.)
- *Division of Competences and Regulatory Powers between the EU and the Member States: Congress Proceedings Vol. 3.*
Czuczai Jenő–Darák Péter–Láncos Petra Lea–Szabó Marcel–Varga Zs. András (szerk.)
Wolters Kluwer, Budapest, 2016
Konferenciakötet. Terjedelem: 756. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 295 569 8
- A kötet az Európai Jog Nemzetközi Szövetsége (FIDE) XXVII. Kongresszusán, Budapesten 2016 májusában bemutatott kutatások eredményeinek szerkesztett változatát tartalmazó, négy kötetből álló kiadványsorozat harmadik darabja. Az

angol, német és francia nyelvű kötet az Európai Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás témakörével foglalkozik. A sorozat első két kötetéhez hasonlóan e kiadvány is tartalmaz egy 27 kérdésből álló, a tagállamoknak előzetesen megküldött egységes kérdőívet, amelynek célja felmérni a tagállamok jogalkotása, bírói fórumai és jogirodalmi álláspontját az uniós hatáskörmegosztással kapcsolatban. A kérdőívre válaszként beérkezett 20 tagállami jelentés mellett e kötet is önálló fejezetet szentel a nemzeti jelentések megállapításait összegző általános jelentésnek. A munka e-könyv formában ingyenesen letölthető a konferencia honlapjáról. (Sz. D.)

- *Speeches and Presentations from the XXVII FIDE Congress: Congress Proceedings Vol. 4.*
 Bándi Gyula–Darák Péter–Debisso Kinga (szerk.)
 Wolters Kluwer, Budapest, 2016
 Konferenciakötet. Terjedelem: 212. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 295 593 3
- A kötet az Európai Jog Nemzetközi Szövetsége (FIDE) XXVII. Kongresszusán, Budapesten 2016 májusában bemutatott kutatások eredményeinek szerkesztett változatát tartalmazó, négy kötetből álló kiadványsorozat negyedik darabja. Ebben az utolsó kötetben a konferencián elhangzott – angol, francia és német nyelvű – plenáris előadások szerkesztett változatai kaptak helyet. Az európai jogtudomány neves képviselői által tartott előadások számos, az Európai Unió és az uniós jog jelene és jövője szempontjából meghatározó kérdést érintenek, például a transzatlanti szabadkereskedelmi megállapodás (TTIP) várható hatásait, az európai bankunió fejlődési irányait vagy az Európai Unió nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét. A munka e-könyv formában ingyenesen letölthető a konferencia honlapjáról. (Sz. D.)
- *A kisebbségek jövője a globalizálódó világban*
 Gömbös Ervin (szerk.)
 Magyar ENSZ Társaság, Budapest, 2016
 Konferencia kiadvány. Terjedelem: 96. Bibliográfia: 92–96. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 89728 1 1
- A kötet a Magyar ENSZ Társaság által 2015 decemberében és 2016 februárjában szervezett konferenciák utóköteté. A Magyarországot érintő témákra fókuszáló előadások a kisebbségvédelem átfogó nemzetközi jogi szabályozását, a fogalom meghatározásának nehézségeit, a kisebbségi jogi normaalkotással kapcsolatos problémákat, illetve a védelmi felelősség elvének érvényesülését is elemzik. A kötet igyekszik átfogó képet adni egyrészt a külhoni magyarok aktuális helyzetéről és Magyarország kapcsolódó kormányzati politikájáról, másrészt az ENSZ keretein belül működő kisebbségvédelmi mechanizmusokról is. (B. A.)
- *Nemzetközi közjog*
 Kovács Péter
 (Sorozat: Osiris tankönyvek, ISSN 1218-9855)

Harmadik, átdolgozott, bővített kiadás. Osiris, Budapest, 2016
 Tankönyv. Terjedelem: 795. Bibliográfia: 786–790. és a fejezetek végén.
 ISBN 978 963 275 3

- A szerző egyetemi tanár, 2005–2014 között az Alkotmánybíróság, 2015 óta a há-gai Nemzetközi Büntetőbíróság bírója. A tankönyv harmadik, bővített és aktua-lizált kiadása a korábbiakhoz hasonlóan gyakorlati megközelítéssel tárgyalja a nemzetközi közjog ismeretanyagát. Részletesen, számos gyakorlati példán ke-resztül mutatja be az egyes nemzetközi ítélkező fórumok gyakorlatát, különös hangsúlyt fektetve a Nemzetközi Bíróság joggyakorlatára. A nemzetközi jog forrá-sain túl kitér a magyar jogrendszer releváns változásaira, az Alaptörvény elfoga-dását követően született alkotmánybírósági határozatokra. Az emberi jogok nem-zetközi védelmével is foglalkozik, kitérve az ENSZ által foganatosított reformok elemzésére, így az erőszak alkalmazásával összefüggő humanitárius intervenció vizsgálatára. A gyakorlati megközelítés jelenik meg a diplomáciai és konzuli jog, illetve az államfelelősség és az egyén büntetőjogi felelőssége tárgyalásakor is. Az előző kiadást a Pro Futuro 2013/1. számában annotáltuk. (B. A.)

■ *Az Európai Unió gazdasági joga globális kontextusban*

NAGY Csongor István

HVG-ORAC, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 229. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 310 5

- A szerző egyetemi tanár, ügyvéd, választottbíró, az MTA–SZTE Lendület „Föde-rális piacok” kutatócsoport vezetője. Újszerű gondolatkísérletként, összehasonlító jogi kitekintéssel mutatja be az Európai Unió gazdasági jogát: a szabad mozgás jogát és az uniós versenyjogot és versenypolitikát. Párhuzamba állítja az uniós szabályozást a világ más kereskedelmi (WTO) és föderális (amerikai, ausztrál) rendszereinek megoldásaival, gyakorlatával. Ebben a keretben tárgyalja és érté-keli az uniós versenyjog céljait, az antitörzstjog hatályát, a vállalkozásokra vonat-kozó versenyszabályokat, a liberalizációs versenyjogot és az állami támogatáso-kat. (N. E. É.)

■ *Egységes jog, egységes értelmezés? Az uniós jog értelmezése a tagállami bíró-ságok szintjén*

SOMSSICH Réka

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060-9361; 37.)

ELTE Eötvös, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 286. Bibliográfia: 267–280. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 312 266 2

- A szerző az ELTE ÁJK oktatója. Monográfiájában az Európai Unió jogának tag-állami bíróságok általi értelmezését vizsgálja. Központi kérdése, hogy milyen kapcsolat mutatható ki az önálló tagállami jogértelmezés és az uniós jog egysé-ges érvényesülése között – különös figyelemmel mindazon tényezőkre, amelyek eredményeként a nemzeti bíróságok jogértelmezésük során mellőzik az uniós alapszerződések biztosította együttműködési lehetőséget az Európai Unió Bí-róságával. A szerző az egységes érvényesülés kapcsán részletesen foglalkozik

azzal is, hogy mennyiben válhatnak nemzetközileg elfogadott precedensekké a tagállami bíróságok önálló jogértelmezései, és kitér e jogértelmezések tagállami felsőbbbíróság vagy az Európai Bíróság általi felülrásának lehetőségeire és e revíziók lehetséges következményeire is. (Sz. D.)

- *A Bécsi Vételi Egyezmény, mint nemzetközi lingua franca – Az egységes értelmezés és alkalmazás újabb irányai és eredményei*

SZABÓ Sarolta

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Doktori értekezések, ISSN 2064-1907; 3.)

Pázmány Press, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 340. Bibliográfia: 287–309. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 172 3

- A 2014-es kiadás változatlan utánnyomása. Annotációját lásd a Pro Futuro 2016/2. számában. (Sz. M.)

- *Az Európai Unió joga*

VÁRNAY Ernő–PAPP Mónika

Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 1162. Bibliográfia: 1133–1162. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 295 525 4

- A szerzők az Európai Unió jogának elismert kutatói, egyetemi oktatók. Az immár negyedik kiadásban megjelent, átdolgozott kiadás továbbra is alapműnek számít az uniós joggal foglalkozó joghallgatók és gyakorló jogászok számára. A nagyobb szerkezeti egységek a korábbi kötetek tematikáját követik: az európai integrációs szervezet fejlődése, intézményrendszer, uniós jogi alapelvek, belső piac, versenyjog. A szerzők célja a 2013-as harmadik kiadás tartalmának bővítése volt az *azóta bekövetkezett lényeges* uniós és magyar jogi fejlemények tekintetében. A *köteten belüli keresés megkönnyítésére* megújult jogesetmutató szolgál. A kötet a MeRSZ szolgáltatás keretében digitális formában ingyenesen is elérhető. Korábbi kiadását a Pro Futuro 2011/1. számában annotáltuk. (F. B.)

JOGBÖLCSELET

- *„Nincs füst, ahol nincsen tűz” – Az ártatlanság vélelmének érvényesülése a magyar büntetőbíróságok gyakorlatában*

BENCZE Mátyás

Gondolat, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 194. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 693 674 7

- A szerző a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi professzora, az MTA tudományos munkatársa. Könyvében az ártatlanság vélelmének, így a bűnösség kimondásához szükséges bizonyosság szintjének hazai bírói gyakorlatban megjelenő mértékét, közelebről meghatározva az *in dubio pro reo* szabály alkalmazását vizsgálja, empirikus kutatások eredményeire támaszkodva.

A mű érdeme, hogy rámutat a bírói gyakorlat által követett mintákra, szokásokra, mintegy tükröt tartva a jogalkalmazás számára. A szerző nemcsak elemzést ad az általa tapasztalt jelenségekről, de tapasztalataihoz elméleti háttérrel megalapozott magyarázatokat is fűz. A mű utolsó fejezetében a bírák kiválasztására és képzésére, valamint tevékenységük jogi hátterére vonatkozóan is változtatási javaslatokkal él. (G. A.)

■ *A jogfilozófia alapvető kérdései és elemei*

FRIVALDSZKY János

Szent István Társulat, Budapest, 2016

Harmadik, javított és bővített kiadás.

Tankönyv. Terjedelem: 360. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 277 662 0

- A szerző jogfilozófus, politológus, tanszékvezető egyetemi tanár. Célja, hogy egységes koncepcióban, fejezetekre osztva mutassa be a jogfilozófia által ismert fogalmakat, jogintézményeket, emlékeztetve a modern jogelmélet képviselőit a hagyományos jogi gondolkodásra. Bemutatja, hogy a klasszikus kor jogászaik számára mit jelentett a jog, a jogi érvelés, szembeállítva napjaink jogfogalmával. Kimerítően foglalkozik a büntetés elméleti igazolásával, az emberi jogok, valamint a házasság és család jogfilozófiai alapjával, a természetjog és a jogszociológia kapcsolatával. Mindemellett kritikai elemzést ad a jogpozitivizmus főbb képviselőinek, így Jhering, Kelsen és Hart elméleteiről. A könyv végezetül értékelő megközelítésben tárgyalja a felek jogválasztása nyomán a jogalanyok döntéseiért versengő jogrendszereket, amelyek napjainkra jó vagy rossz „minőségű”, lecserélhető „termékek” váltak. Korábbi kiadását a 2015/1. számban annotáltuk. (G. A.)

■ *Orbis Iuris. Ünnepi tanulmánykötet Szabó Miklós 65. születésnapjára*

Hegyi Szabolcs–Vinnai Edina–Ződi Zsolt (szerk.)

Bíbor Kiadó, Miskolc, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 198. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5536 37 3

- A kötet szerzői jogfilozófusok, egyetemi oktatók. Ez a munka Szabó Miklós jogász professzor 65. születésnapjára készült, aki a hazai jogelméleti gondolkodás meghatározó alakja. A kötet célja, hogy az általa kifejtett jogelméleti gondolatokra – kritikai perspektívából – reagáljanak azok, akikre elméleti megfontolásai hatással voltak. Így a kötet szerzői három olyan témakörben reagálnak Szabó Miklós munkásságára, amelyekben maradandót alkotott. A dogmatika témakörén belül olvashatunk a jogdogmatika és a bírói érvelés kapcsolatáról, vagy a dogmatika politikai karakteréről, a logika/retorika tárgyterületén belül a méltányosság és a joghézag vagy a normák igazságértékének kérdése kerül terítékre. A jog és nyelv témájában a jog nyelvi meghatározottságának problémáit vizsgálják a szerzők. (F. K.)

■ *Törvénytészéki retorika, jogászi érvelés*

Könczöl Miklós (szerk.)

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának

Könyvei. Tanulmányok, ISSN 2061-7240; 33.)

Pázmány Press, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 143. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 267 6

- A kötet szerzői az ókortörténet, jogelmélet, valamint jogtörténet területén kutatókat végző egyetemi oktatók. A jogtudomány részéről fontosak azok a törekvések, amelyek feltárják a jog természetével, jogászai érveléssel és jogi gyakorlattal kapcsolatos kérdéseket, amelyek már az ókor óta foglalkoztatták a jog és politikai filozófia művelőit. E kötet célja, hogy a jogi érvelés sajátosságait tárgyalja ókori szerzők (például Cicero, Ulpianus) munkáinak elemzésén keresztül. A kötet kilenc tanulmányból áll, a tanulmányok által felvetett kérdések a jogászai érvelés karakterét érintik, mint például azt, hogy mit tekinthetünk valódi jogászai érvek a törvényszéki beszédben, milyen kapcsolódási pontok fedezhetők fel a jog elmélete és gyakorlata között, vagy hogy milyen erkölcsi dilemmák merülhetnek fel az ítékezés során. Kétségtelen, hogy ezek a kérdések a jogtudomány örök, a mai napig megválaszolatlan problémái, az ezekkel kapcsolatos tudományos vitákból, a problémákra adott válaszokból a 21. század jogásza is hasznos tudásra tehet szert. (F. K.)

■ *A jogtudományok kutatási módszerei (Kutatásmódszertan)*

SZALMA József

Patrocinium, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 255. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 413 110 6

- A szerző egyetemi tanár, a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság alapító tagja és elnöke. Tudományos munkáiban a polgári, a kisebbségi és az emberi jogok témakörét dolgozza fel. E könyv azonban a Károli Gáspár Református Egyetem jogi doktori iskolájában tartott előadásainak szerkesztett változata, amelyben bemutatja a főbb módszertani és jogértelmezési elméleteket, ezzel támpontot adva a jogalkotás és jogalkalmazás gyakorló jogásza számára is. A jogtudományi kutatások kutatástechnikai kérdéseivel, a tudományos (doktori) képzési rendszerrel, valamint a hazai és külföldi jogtudományi folyóiratokkal foglalkozó fejezetek rendkívül hasznos iránymutatást adnak a jogi doktori iskolák hallgatói számára. (G. A.)

■ *Múltunk öröksége. Elmélettörténeti perspektívák*

SZABADFALVI József

Gondolat Kiadó, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 197. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 693 658 7

- A szerző jogbölcész, a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán egyetemi tanár. Művének jelentősége abban áll, hogy olyan témaköröket érint, amelyeket a magyar jogelméleti irodalomban nem vagy érintőlegesen tárgyalnak. A szerző célja ugyanis, hogy felhívja a figyelmet arra a belátásra, amely szerint a jogtudomány múltban elért eredményeinek ismerete nélkül a jelen kor jogi problémáit nehezen tudnánk megérteni és kezelni. Ezért könyvében 12 fejezetben tárgyalja azon magyar jogelméleti gondolkodók pályaképét és elméleti munkásságát, akik a 19.

század első harmadától a 20. század közepéig nagy hatással voltak a magyar jogbölcseleti gondolkodás fejlődésére. A számos eltérő nézőpont és pályakép mögött azonban meghúzódik egy közös sajátosság is: a kötetben tárgyalt munkák azon célja, hogy a magyar jogelméleti hagyomány modernizálásában szerepet játsszanak. A kötetben helyet kapott többek között Virozsil Antal, Pauler Tivadar, Finkey Ferenc, Moór Gyula, Vas Tibor vagy Losonczy István jogelméleti munkássága. (F. K.)

- **Állambölcseleti töredék. Somló Bódog írásai és hátrahagyott jegyzetei egy megírni tervezett Állambölcseletből**
Takács Péter (szerk.)
(Sorozat: Florilegium. Series Iurisprudentiarum ac Politicarum. ISSN 2416-1500; 2.)
Gondolat Kiadó, Budapest, 2016
- Somló Bódog a 20. század első felének legjelentősebb hazai jogfilozófusa volt. 1917-ben írta meg *Juristische Grundlehre* című jogbölcseleti munkáját, amelynek köszönhetően nemzetközi elismertségre is szert tett. Két évvel e munka megírása után kezdte kidolgozni állambölcseleti tárgyú művét, amellyel válaszokat próbált találni korának politikai változásaira. Tragikus halála miatt azonban nem tudta befejezni e művét. A Takács Péter által szerkesztett kötet első része Somló tervezett kötetének kéziratban maradt részleteit tartalmazza, a második részében olvashatjuk Takács Péter és Varga Csaba Somló állambölcseletéről szóló írásait, valamint Somló életútjába és életpályájába is betekinthetünk a kötet függelékében. (F. K.)
- **Jog- és állambölcselet**
VISEGRÁDY Antal
Menedzser Praxis, Budapest, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 229. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 615 5554 05 6
- A szerző egyetemi tanár, jogfilozófus. A tankönyv célja az állam- és jogbölcselet korszerű, a magyar- és egyetemes jogfejlődés újabb eredményeire is építő, összefoglaló jellegű egyetemi tananyagának ismertetése. Komplex módon tárgyalja az állam- és jogtudományok fogalmát, rendszerét, az egyes jogbölcseleti irányzatokat, bemutatja a norma fogalmát, a jogforrásokat, a jogrendszerek típusait. A jogalkalmazás számára hasznos elméleti alapokról szóló értekezést a jog érvényesüléséről és a jog hatékonyságáról szóló fejezetek jelentik, míg az államelmélet iránt érdeklődők a politikai rendszerekről, az állam fogalmáról, az államok rendszerezésére törekvő elméletekről szóló fejezetekben olvashatnak a témáról részletes elemzést. (G. A.)

JOGTÖRTÉNET, RÓMAI JOG

- **Szilágyi Dezső és műve**
ANTAL Tamás
(Sorozat: Jogtörténeti Tár, ISSN 1417-877X; 4.)

Iurisperitus Kiadó, Szeged, 2016

Monográfia és forrásközlés. Terjedelem: 556. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5411 46 5

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. A több mint ötszáz oldalas mű a hajdani politikus, igazságügy-miniszter, jogtudós és egyetemi oktató emléke előtt tiszteleg, bemutatva életét és munkásságát. A kötet szerkezeti felépítése logikus és jól áttekinthető: először Szilágyi Dezső életét tekinti át, majd forrásokat közöl tőle a tanulmányaiból és egyetemi előadásaiból, valamint politikai jegyzeteiből. A kötet egyik legérdekesebb része Szilágyi Dezső büntetőjogi előadásainak közlése, amelyeket az egykori hallgatók kéziratos jegyzetei nyomán rekonstruált a szerző. A jegyzetek segítségével az olvasó képet kaphat Szilágyi Dezső szakmai nézeteiről, illetve betekintést nyerhet a dualizmus korának jogászképzésébe is. (D. V.)
- *A magyar jogtörténet válogatott bibliográfiája, 1560–1860*
Bathó Gábor–Losonczi Eszter (szerk.)
(Sorozat: Állam- és Jogtörténeti Bibliográfiák, ISSN 0231-2026; 17.)
ELTE, Budapest, 2016
Bibliográfia. Terjedelem: 142.
- A bibliográfia összeállítói az NKE és az ELTE munkatársai. Kötetükben jogágak szerint felosztva találjuk a Habsburg-korszak címben megjelölt időszakában megjelent fontosabb művek bibliográfiai jegyzékét. A mű elején egy rövid írás olvasható a magyar jogi szaknyelv kezdeteiről, majd ezt követik a bibliográfiai jegyzékek. A főbb jogterületeken (alkotmányjog, büntetőjog, jogtörténet) kívül egyes különös jogterületek bibliográfiai jegyzékét is megtalálhatjuk: így az igazságügyi orvostan, a jogi nyelv, a katonai, az egyházi és parlamenti jog területére tartozó fontosabb művek listáját is. A könyv tehát nagyszerű segítséget nyújt a jogtörténettel foglalkozó kutatóknak, témájuk hazai szakirodalmának feldolgozásához, a könnyebb kereshetőséget pedig a könyv végén helyet kapott névmutató segíti. (Sz. Zsa.)
- *Ut juris ordo exigit: ünnepi tanulmányok Kajtár István 65. születésnapja tiszteletére*
Béli Gábor–Korsósné Delacasse Krisztina–Herger Csabáné (szerk.)
Publikon, Pécs, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 325. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 615 5457 69 2
- A tanulmányok szerzői a hazai jogi karok jogtörténeti tanszékeinek jelenlegi és korábbi vezetői, emellett gyakorló jogászok, Kajtár István jogi kari professzortársai és pályatársai, hazai és külföldi jogtörténészek, az ünnepelt barátai és tanítványai. A kötetben 30 különálló tanulmány olvasható, elsősorban jogtörténeti tárgyúak, de néhány aktuális kérdéssel foglalkozó írás is megtalálható. A tanulmányok közt magánjogiak és a közjog tárgykörébe tartozók is megtalálhatóak, így többek között olvashatunk Angyal Pál munkásságáról, a Praxis Criminalis szegedi boszorkányperekre gyakorolt hatásáról, a választottbíráskodás kezdeteiről, az egészség- és szegényügyi igazgatás kezdeteiről, vagy például – Kajtár István előtt szakmai hobbijának, a tengerészeti jognak felidézésével tisztelegve – az

itáliai flotta katonáinak jogállásáról is. A tanulmányokat a bőséges lábjegyzet és forrásmegjelölés teszi igazán színvonalassá. (Sz. Zsa.)

- *Antecessores Iuris Romani: Óriás Nándor és Benedek Ferenc emlékezete. Tanulmányok a római jog és a jogtörténet köréből*
Bíró Zsófia–Jusztinger János–Pókecz Kovács Attila (szerk.)
(Sorozat: Publicationes Cathedrae Iuris Romani Quiqueecclesiensis, ISSN 2064-7328; 4.)
PTE ÁJK Római Jogi Tanszék, Pécs, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 247. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 429 107 7
- A tanulmányok szerzői egyetemi oktatók, illetve az Óriás Nándor Szakkollégium Elmélet-történeti Tagozatának joghallgatói, tudományos diákkörösei. A szerzői kör annak jelzésére is szolgál, hogy a pécsi jogi kar mindkét hajdani professzora, Óriás Nándor és Benedek Ferenc is nagy hangsúlyt fektetett a tudományos utánpótlás-nevelésre. A könyv három nagy egységre tagolódik: az első fejezetben a címadók élet- és pályarajzait olvashatjuk. A tényszerű leírás mellett személyes visszaemlékezések is színesítik ezeket az írásokat, amelyek végén a professzorok szakirodalmi munkásságának adatai is megtalálhatók. A második nagy fejezetben öt tanulmányt olvashatunk a római jog köréből, amelyek a vállalkozási szerződés római jogi szabályaival, a büntetőjogi dogmatika előképeivel, a haszonélvező deliktuális védelmével foglalkoznak. A harmadik nagy fejezetben pedig a jogtörténet köréből olvasható hat tanulmány, többek között a Szent Korona jelentőségéről, illetve az oktatás- és egyházpolitika kapcsolatáról. (Sz. Zsa.)
- *120 éves az Igazságügyi Palota*
BÓDINÉ BELIZNAI Kinga
(Sorozat: Bibliotheca Curiae, ISSN 2064-9525)
HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 120. Bibliográfia 116–118. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 307 5
- A mű szerzője az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatója, a Kúria Elnöki Tanácsadó Testületének tagja, a m. kir. Kúria történetének avatott kutatója és ismerője. E könyvét – amely illeszkedik a szerző utóbbi években végzett komplex felsőbbbíróság-történeti kutatásai sorába – az Igazságügyi Palota 120 éves fennállásának évfordulójára írta meg. A kötet első fejezetében rövid ismertetőt olvashatunk az Igazságügyi Palota épületének történetéről, építési előzményeiről, olyan kérdésekre választ kapva, hogy milyen érvek szóltak a Budán vagy Pesten való elhelyezéshez, vagy indokolt-e minden bírósági szintnek a külön épület. A fejezetet a korabeli képek teszik színesebbé. Ezután sorra veszi a Magyar Királyi Kúria 1896-ban működő személyzetét, így az első elnök, másodelnök, tanácselnökök, bírák, és egyéb dolgozók hosszabb-rövidebb életrajzait olvashatjuk. Szakmai életútjuk ismertetése mellett a tisztviselők személyes történetei is helyet kaptak, a beszámolók alapján az olvasó képet kaphat a korabeli bírói szerepfelfogásról és a társadalmi elvárásokról is. (Sz. Zsa.)

- *Akiknek nevét emléktábla őrzi*
Bódiné Beliznai Kinga–Zinner Tibor (szerk.)
(Sorozat: Bibliotheca Curiae, ISSN 2064-9525)
HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft, Budapest, 2016
Emlékkönyv. Terjedelem: 275. Bibliográfia: 269–274. ISBN 978 963 258 304 4
- A kötet az 1956-os forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulójához kapcsolódik. A Legfelsőbb Bíróság azon bíráinak állít emléket, akik támogatták a forradalmat, vagy megtagadták a megtorlásban való részvételt. Annak idején a pártvezetés csak nagy nehézségek, komoly tisztogatások után találta meg azokat a bírakat, akik hajlandóak voltak részt venni a megtorlásban. Többen ugyanis inkább lemondtak tisztségükről, és vállalták karrierjük félbeszakítását, minthogy megszegjék hivatásuk íratlan szabályait. A kötet huszonhárom olyan bírónak állít emléket, akik nem vállalták az együttműködést a forradalmat leverő hatalommal: fejezetenként mutatja be életüket és munkásságukat. A könyv nagy erénye adatgazdagsága és tudományos igényessége: az egyes fejezetek gazdagon lábjegyzeteltek, a kutatás széles körben támaszkodik levéltári forrásokra. (D. V.)
- *Válogatás a modern magyar honvéd-katonai büntető joghistória forrásaiból (1945–1949) II.*
Farkas Ádám–Kelemen Roland (szerk.)
Széchenyi István Egyetem Batthyány Lajos Szakkollégium, Győr, 2016
Jogszabálygyűjtemény. Terjedelem: 211. Bibliográfia nincs.
ISBN 978 615 5391 75 0, 978 615 5391 76 7 (online)
- A kötet szerkesztői a Széchenyi István Egyetem oktatói. E könyvük előzménye a *Válogatás a modern magyar honvéd-katonai büntető joghistória forrásaiból, 1867–1945 című könyv I. és II. kötete*, amely 2014-ben jelent meg Farkas Ádám szerkesztésében, a második világháború utáni forrásokkal foglalkozó munka első kötete pedig 2015-ben látott napvilágot. Utóbbi könyvek célja az, hogy megismertessék az olvasót azokkal a jogforrásokkal, amelyek meghatározták az 1945 és 1949 közötti magyar katonai büntetőjogot és igazságszolgáltatást, ezáltal ösztönözni és támogatni kívánják a katonai büntetőjog modern kutatásait. A munka hiánypótlónak tekinthető, hiszen az általános jogi szaktudás kevésbé koncentrált a katonai büntetőjog dogmatikai tartalmára és rendszerére. (D. V.)
- *Befordítva. Levéltári iratok a jogpolitikáról, a bíróságokról és a bírászkodás lehetőségeiről a „Kádár” korszakban (1958–1990)*
GYEKICZKY Tamás
(Sorozat: Polgári Eljárásjog, ISSN 2498-5651; 2.)
Patrocinium, Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 225. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 413 067 3
- A szerző gyakorló bíró, egyetemi oktató, szociológus végzettséggel, történeti érdeklődéssel és jelentős kutatási tapasztalattal. Kötete az osztályharcos szemléletű szocializmus jogi térhódítását mutatja be, elsősorban a levéltári forrásbázis alapján. Munkája folytatása a 2006-ban megjelent *Helyzetjelentés: Levéltári ira-*

tok polgári eljárásjogunk történetéből I. (1951–1958) című könyvének. Középpontjában a Kádár-korszak igazságszolgáltatása, azon belül a polgári eljárásjog új rendszerének kialakítása áll, a jogpolitikai irányelvekkel, a társadalmi bíraskodással és az új munkaügyi bíraskodással együtt. A polgári eljárásjog a kiépülő Kádár-korszakot még nem, az 1968-tól kezdődő időszakot azonban már „érdekelte”, és az a „politikai boszorkánykonyha” egyik fő megjelenési formájává lépett elő. Az igazságszolgáltatás (a hatalom teljességének alapvető eszköze) „rendszerbe állítása” elsősorban az igazgatási szabályokon keresztül valósult meg. A „rendszeresítő” jelenségek bemutatása során a könyv kitekint az ügyvédi hivatás gyakorlásának lehetőségeire és korlátaira is. (B. J.)

■ *Lépéstánc. Perjogi reform az Új gazdaságirányítási Mechanizmus sodrában (Történeti-jogszociológiai tanulmány)*

GYEKICZKY Tamás

(Sorozat: Polgári Eljárásjog, ISSN 2498-5651; 3.)

Patrocinium, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 323. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 413 127 4

- A szerző gyakorló bíró, egyetemi oktató, aki emellett szociológus végzettséggel, történeti érdeklődéssel és jelentős kutatási tapasztalattal is rendelkezik. E kötet – amint az Előszóban a szerző is írja – egyenes folytatása a *Befordítva* című munkának. A könyv azért született, mert az előző, áttekintő kötetben nem volt lehetőség bővebben kifejteni az ún. Új Gazdaságirányítási Mechanizmus, azaz a szocializmusban a hatalom átadása nélkül megvalósult „uralmi formaváltás” hatásait a jogpolitikára, a közjogra és különösen a polgári perjogra. Ezért ebben a külön munkában kapott helyet a III. Pp-novella és a különleges perek tárgyalása. A szerző végigelemezte az új rendszer máig ható hagyatékait is: a magánjogi hagyományok újraélesztése, a jogász professzió újrafelfedezése, a megújulás képessége és akarása a szerző szerint épp ennek köszönhető, a mai reformok a történelem e részéből magyarázhatóak. (B. J.)

■ *Emlékkönyv: A Veszprémi Királyi Törvényszék története, 1872–1945*

JAGUDITS Katalin–NAGY Ibolya Adél

Veszprémi Törvényszék, Veszprém, 2016

Forráskiadvány. Terjedelem: 167. Bibliográfia a lábjegyzetekben és 160–163.

ISBN 978 963 12 5435 8

- A könyv szerzői a Veszprémi Törvényszék munkatársai, akik korabeli bírósági iratok, újságcikkek, levéltári források alapján tárják elénk a Veszprémi Királyi Törvényszék történetét a 19. század végétől a 20. század közepéig. A könyv az Országos Bírósági Hivatal által meghirdetett bíróságtörténeti kutatások sorába tartozik. Bemutatja az önálló veszprémi igazságszolgáltatás kialakulását, a Veszprémi Törvényszék épületének történetét, a dualizmus korában kialakult állami bírósági szervezetrendszer, illetve hosszabb-rövidebb életrajzi adalékokkal vázolja a törvényszék egykori elnökeinek és bíráinak szakmai pályafutását. A szerzők sok helyen beépítették a szövegekbe az eredeti dokumentumok másolatait, korabeli képeslapokat, képeket, jogeseteket, így a munka – adatgazdagsága mellett –

illusztratív és közérthető is, és valóban korhű képet mutat be a Veszprémi Törvényszék hajdani mindennapjairól, sajátosságairól. (Sz. Zsa.)

■ *Jogi kultúrák Ázsiában: Kultúrtörténet, jogtudomány, mindennapok*

JANY János

(Sorozat: PANTA – Pázmány Nemzetközi Tanulmányok, ISSN 2416-1438; 5.)

Typotex Kiadó, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 720. Bibliográfia 674–705. ISBN 978 963 2798 82 0

- A mű szerzője Kelet-kutató és jogtörténész, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. A könyvben egész Ázsia területére kiterjedő részletes ismertetőt olvashatunk nemcsak az egyes népek jogi kultúrájáról, állami berendezkedéséről, hanem megismerhetjük a földrész népeinek szokásait, gondolkodásmódját. A mű hiánypótló jellegű, az ázsiai országok egyre növekvő globális jelentőségének figyelembevételével a földrész jogtörténetének objektív szempontú összefoglalása jelentős érdeklődésre tarthat számot. A szerző a könyv egyes fejezeteiben kultúránként veszi sorba, többek között a zsidó, perzsa, iszlám, hindu, kínai, japán jog kialakulásának történeti körülményeit, a főbb jogintézményeket, államszervezeti megoldásokat, illetve egyes jogterületeket – például büntetőjog, házassági jog – is részletesen bemutat. Így a mű kiváló alapja lehet összehasonlító jellegű tanulmányoknak. (Sz. Zsa.)

■ *Szokásjog és jogszokás I–II.*

Nagy Janka Teodóra (szerk.)

(Sorozat: Jogi Kultúrtörténeti, Jogi Néprajzi Kiskönyvtár, ISSN 2064-888X; 2.)

PTE, Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar, Szekszárd, 2016
Tanulmánykötet. Terjedelem: 407. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 429 080 3

- A kötet a Jogi Kultúrtörténeti, Jogi Néprajzi Kiskönyvtár sorozatába illeszkedik. A sorozat célja, hogy bemutassa a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport kutatási eredményeit. A kötet alapjául egy 2014-es szekszárdi interdiszciplináris konferencia szolgált, amelyen a kötet jogtörténész, történész, néprajzkutató, egyetemi oktató szerzői adtak elő. A kötet tematikáját tekintve valóban interdiszciplináris, a témákat a sokszínűség jellemzi. A bírói uniformis történetétől kezdve a női törvényes öröklésen át számos izgalmas tanulmányt olvashatunk. A könyv megjelentetéséhez anyagi forrásokkal a jogi néprajzi digitális adattár létrehozására elnyert OTKA kutatás is hozzájárult. A kötet kiváló példája annak, hogy hogyan lehet izgalmas és olvasmányos módon vegyíteni a (jog)történetet a néprajztudománnyal. (D. V.)

■ *Rex et regnum – Tanulmányok a magyar politikai gondolkodás és kormányzás történetéből*

RÁCZ Lajos

(Sorozat: Florilegium, Series Iurisprudentiarum ac Politicarum, ISSN 2498-7603; 1.)
Gondolat Kiadói Kör, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 404. Bibliográfia: 397–407. ISBN 978 963 693 682 2

- A szerző egyetemi oktató, jogtörténész. Kötete olyan tanulmányokat ad közre három részben, amelyek túlnyomó többsége az 1980–2014 közötti negyedszázadban született és jelent meg jogtörténeti tankönyvekben, tanulmánykötetekben, illetve szakmai folyóiratokban. Az összeállítás apropóját egy, a győri Széchenyi István Egyetem által koordinált, részben történeti, részben hatályos közjogi tematikájú kutatás adta, amelyben a szerző külső kutatóként vett részt. A könyv első része államelméleti (pl. az alkotmánygondolat kialakulásával foglalkozó), a második rész államtörténeti témakörökkel (a kormányzás és közigazgatás bizonyos korszakokban, pl. a honfoglalás korában, a XV. században, az abszolutizmusban, az Erdélyi Fejedelemségben vagy a Monarchiában), végül a harmadik rész a közjog szimbólumaival (a szimbólumrendszer nomád gyökereivel, a címerrel, a Szent Koronával vagy a temetkezési szimbólumokkal) foglalkozik. Ebben a szerkesztésben pedig az eredetileg önálló tanulmányok a közjogtörténet érdekességeit tárgyaló, egységes egészzé állnak össze. (B. J.)

■ *A kincstalálás római jogi, jogtörténeti és modern jogi kérdésköre*

SIKLÓSI Iván

Patrocinium Kiadó, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 211. Bibliográfia: 192–200. ISBN 978 963 413 094 9

- A könyv szerzője az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatója, aki komplex jelleggel mutatja be az egyik tulajdonszerzési módot, a kincstalálást: részletesen, jog-összehasonlító módszerrel ismerteti a kincstalálás főbb római jogi csomópontjait, a középkori és újkori jogtörténet, valamint a modern jogok megoldásait. Legrészletesebben a római jogi szabályokat tárgyalja: a korabeli források alapján ismerteti a kincstalálás definícióját, majd az egyes korszakok kincstalálásra vonatkozó szabályairól, a kincstalálás körében felmerült elméleti jogi problémákról, illetve konkrét esetekről olvashatunk. Az ezt követő fejezetekben az egyes államok jogi megoldásait mutatja be aszerint csoportosítva, hogy a szabályozás a római jog tovább élésén alapul-e (ilyen a francia, osztrák, német, brazil megoldás), vagy pedig nem a római jog tovább élését mutatja (így a svájci és a magyar szabályok). Végül pedig az angol és az amerikai szabályozásról olvashatunk egy-egy rövid ismertetőt. (Sz. Zsa.)

■ *A közjogi provizórium (1920–1944) időszakának alkotmányos berendezkedése I.*

Schweitzer Gábor–Szabó István (szerk.)

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, ISSN 2061-7240; 34)

Pázmány Press, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 198. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 268 3

- A kötet nyolc tanulmányt tartalmaz, amelyek szerzői egyetemi oktatók; az alkotmány- és jogtörténet, valamint a történettudomány művelői. A tanulmányok témájukat tekintve meglehetősen változatosak, de valamennyi az 1920 és 1944 közötti időszakot vizsgálja tematikus kötöttségek nélkül. A kötet tartalmaz szövegeket a törvényhatósági jogú városok szabályrendelet-alkotásáról, a Kúria döntvény-

alkotási jogáról, a választójogról, illetve a szokásjog és a törvény viszonyáról is. Mivel az egyes tanulmányok mind gazdagon lábjegyzeteltek, a kötet forrásgyűjtés szempontjából is hasznos segítség lehet. (D. V.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG

- *A közigazgatás változásairól Magyarországon és Európában a rendszerváltástól napjainkig*

BALÁZS István

Debreceni Egyetem, Debrecen, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 246. Bibliográfia: 244–246. ISBN 9789633186084

- A szerző a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Jogtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa. Munkájában arra vállalkozik, hogy ismerteti az elmúlt 25 év legfontosabb változásait és azok hatásait a közigazgatásban. A munka két nagyobb szerkezeti egységből áll. Az első rész a magyar közigazgatásban a rendszerváltástól 2010-ig lezajlott legfontosabb változásokat veszi sorra, valamint ezeknek a jelenlegi állapottal fennálló összefüggéseit ismerteti. A második rész az Európai Unió 12 tagállamának struktúráját mutatja be. A könyv számos statisztikai adatot, táblázatot és ábrát tartalmaz a levont következtetések, megállapítások szemléltetésének elősegítésére. A kötetet haszonnal forgathatják gyakorló jogászok és elméleti szakemberek egyaránt. (K. K. E.)

- *Közigazgatási jog. Általános rész III. (A közigazgatási jog elméleti kérdései, a közigazgatási hatósági eljárásjog, a közigazgatási szankció)*

Fazekas Marianna (szerk.)

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tankönyvek, ISSN 2060-6494)

Változatlan utánnomás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedelem: 348. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 312 177 1

- Az eredeti, 2013-as kiadás annotációja a Pro Futuro 2015/1. számában olvasható. (V. B.)

- *Régiók Európában. Adminisztratív struktúrák és területi identitás*

Elisabeth Károlyi (szerk.)

Károlyi J. Alapítvány, L'Harmattan, Budapest, 2016

Konferenciakiadvány. Terjedelem: 292. Bibliográfia: 273–292.

ISBN 978 963 414 123 5

- A könyv a 2015. március 13–14-én, Fehérvárcsurgón megrendezett nemzetközi konferencia 17 előadásáról készült utókiadvány; felépítése követi az előadások sorrendjét. A konferencia központi témáját az Európai Unióban zajló regionális törekvések adták. Ezzel összefüggésben a konferencia által felvetett kérdések között szerepel, hogy a regionális törekvések mennyiben sértik az Európai Unió felépítését és az egyes nemzetek identitását, mi a regionális hatóságok szerepe,

hogyan alakul az önkormányzatok és a régiók kapcsolata, továbbá a regionális folyamatokban milyen szerepet tölt be az Európai Unió Régiók Bizottsága? Az előadások a következtetések között foglalkoztak azzal is, hogy vannak-e mintaként szolgáló nemzeti megoldások, és ha igen, akkor azok mennyiben követendők. A kiadvány hasznos információkkal szolgálhat a regionalizáció jelenlegi helyzetéről és várható, jövőbeni alakulásáról is. (K. K. E.)

- *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*
Nagy Marianna–Hoffman István (szerk.)
Harmadik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC, 2016
Kommentár. Terjedelem: 610. Bibliográfia: 601–605. ISBN 978 963 258 311 2
- A kötet szerzői egyetemi oktatók, akik a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.), valamint az ehhez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések értelmezéséhez nyújtanak segítséget a kötettel. A hatályosított változat elkészítése a 2014 óta bekövetkező jogszabályváltozások miatt vált szükségessé. A mű a fővárosi önkormányzat reformja, az önkormányzati feladatokat érintő módosítások, valamint az önkormányzatok gazdálkodásának változása miatt érintett rendelkezések magyarázatát is tartalmazza. A jogszabály értelmezésén túl az önkormányzati jog gyakorlatát is igyekszik bemutatni a legújabb eseteken, döntéseken keresztül. A második kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/2. számában. (J. V.)
- *Európai közigazgatás*
Torma András (szerk.)
A 2012-es első kiadás harmadik utánnomása, Miskolci Egyetem, Miskolc, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 257. Bibliográfia: 251–257. ISBN 978 615 5216 35 0
- A munka 2012-es kiadásának annotációja a Pro Futuro 2014/2. számában olvasható. (K. K. E.)
- *Közigazgatási jog. A helyi önkormányzatok és a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve, a közigazgatási hatósági eljárás*
Tóth András (szerk.)
(Sorozat: Jogi Szakvizsga Könyvek)
Patrocinium, Budapest, 2016
Tansegédlet. Terjedelem: 333. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 092 5
- A szerzők valamennyien egyetemi oktatók. A kötet két részre oszlik: egyrészt a helyi önkormányzatokra, másrészt a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó tananyagra. Előbbi fejezeten belül a szerzők egy alfejezetet a fővárosi és megyei kormányhivataloknak, járási hivataloknak és a kormányablakoknak is szántak. A kötet nem terjeszkedik túl a Mötv. bemutatásán, elméleti fejtegetéseket, nemzetközi kitekintést nem tartalmaz, célja a hatályos magyar joganyag megismertetése. A hatósági eljárásról szóló fejezet is a korábbi általános hatósági eljárásjogi törvényünk, a Ket. felépítését követi. Ennek megfelelően kitér az elsőfokú eljárásra, a jogorvoslatok elemzésére és a végrehajtási eljárás specialitásainak bemutatására. A jogszabályhoz kapcsolódóan az elektronikus ügyintézés témaköre külön

alfejezetet kapott. Az ismeretek befogadását a fejezetek végén található ellenőrző kérdések segítik. (V. B.)

MUNKAJOG

- *Issues of digital workplace: the situation in Hungary*
BANKÓ Zoltán–SZŐKE Gergely László
JurInfo, Pécs, 2016
Szakkönyv. Terjedelem: 129. Bibliográfia: 112–129. ISBN 978 963 12 7596 4
- A szerzők a munkajog, a közigazgatási és informatikai-adatvédelmi jog területén tevékenykedő egyetemi oktatók. Könyvükben az információs technológia fejlődésének a munkaerőre és foglalkoztatásra gyakorolt hatásait tárgyalják. A részletes elemzés nemcsak az információs társadalomról szóló klasszikus jogirodalomra támaszkodik, hanem új források felhasználásával kísérletet tesz a legfrissebb munka- és közigazgatási jogi tendenciák feltárására és bemutatására is, a folyamatosan felmerülő, már megoldott és még megoldatlan kihívások prezentálásával egyidejűleg. Bár a könyv elsősorban a munka és a foglalkoztatás jogi dilemmáira koncentrálna, nemcsak a munkajogi szempontokat jeleníti meg, hanem azon kívüli kérdésköröket is górcső alá vesz, például a munkavállalók felügyelete és ellenőrzése szabályozásának adatvédelmi jogi kereteit, továbbá az elektronikus dokumentumok hitelességével kapcsolatos ellentmondásokat. A tudományos következtetések mellett a szerzők de lege ferenda javaslatokat is megfogalmazznak a jogalkotó számára. (B. Á. P.)
- *A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és magyarázata*
CSÉFFÁN József
Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016
Kommentár. Terjedelem: 1003. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5112 10 2
- A szerző egyetemi oktató, kollégiumvezető bírósági ítéletíró. A könyv egy korábbi változat átdolgozása a 2016. január 1-jén hatályos jogszabályoknak megfelelően. Tartalmazza a Munka Törvénykönyve, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok hatályos szövegét, a hozzájuk fűzött magyarázatokat, a bírósági ítéletírók iránymutató eseti döntéseit, a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiumának állásfoglalásait. Gyakorló jogászoknak, humánpolitikai szakembereknek tudományos igényességgel nyújt gyakorlati segítséget a közalkalmazotti jogviszony szabályainak alapos ismeretéhez és alkalmazásához. A korábbi kiadás annotációja a Pro Futuro 2016/1. számában olvasható. (P. Á.)
- *Vezetők és beosztottak a magyar közigazgatásban*
FÁBIÁN Adrián
Második, átdolgozott kiadás. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2016
Tankönyv. Terjedelem: 175. Bibliográfia: 165–175. ISBN 978 615 5376 91 7
- A könyv bemutatja a magyar közigazgatás személyi állományát, a személyzeti rendszer belső összefüggéseit, a vezetők és beosztottak közötti jogi és nem jogi

kapcsolatokat. Egy gyorsan változó világról ad pillanatképet, mégis azzal a céllal, hogy időtálló összefüggésekre világítson rá, hiszen a közigazgatás hatékony működésének tartóoszlopa a személyzet. A szerző alapvetően a magyar joganyagra és a háttérben húzódó összefüggésekre koncentrál, a közszolgálati kart a vezetők és beosztottak szerinti csoportosításban vizsgálja. A könyv elsősorban tankönyvként szolgál, azonban hasznos ismereteket nyújt a közszolgálati személyzeti rendszer iránt érdeklődő elméleti és gyakorlati szakemberek számára is. (P. Á.)

■ *Munkajog*

Gyulavári Tamás (szerk.)

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tankönyvek, ISSN 2060-6494; 7.)

Harmadik, átdolgozott kiadás. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedelem: 578. Bibliográfia a fejezetek végén és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 312 207 5

- A kötet szerzői munkajogász szakemberek, egyetemi oktatók, ügyvédek és bírák. A tankönyv harmadik, átdolgozott kiadása a hatályos munkajogi szabályok bemutatásán túlmenően tárgyal jogelméleti kérdéseket, ismerteti a jogalkotás irányelveit, ugyanakkor kitér gyakorlati példákra és a releváns bírói ítéletekre, továbbá tartalmazza már az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével kapcsolatos módosításokat is. A tankönyv egyetemi hallgatóknak készült, ennek megfelelően érthetően és összegzően taglalja a munkajogi tudás megalapozásához szükséges ismeretanyagot. A korábbi kiadások annotációja a Pro Futuro 2015/1. és 2016/2. számában olvasható. (P. Á.)

■ *Ünnepi kötet Dr. Czúcz Ottó egyetemi tanár 70. születésnapjára*

Hajdú József (szerk.)

(Sorozat: Acta Juridica et Politica, ISSN 0563-0606, 79. Acta Universitatis Szegediensis, ISSN 0324-6523)

Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Szeged, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 648. Bibliográfia a tanulmányok végén.

ISBN 978 963 306 479 5

- A könyvben Czúcz Ottó professzor (korábban az Alkotmánybíróság majd az Európai Unió Törvényszéke tagja) munkássága előtt a közeli kollégák, munkatársak, pályatársak és volt hallgatók (összesen hatvannégyen, köztük számos külföldi pályatárs) fejezik ki tiszteletüket. A kötetben szereplő magyar, angol, német és francia nyelvű tanulmányok tartalmukat tekintve – alkalmanként a közös pályaszakaszt illető, személyes szálakkal átszőve – túlnyomó részben kapcsolódnak az ünnepelt szociális, illetve munkajogi munkásságához (pl. a nyugdíjbiztosítás, a hátrányos helyzetűek foglalkoztatása, a magyar munkajog elektronikus dokumentumai témakörében). Emellett több jogtörténeti, Európa-jogi, nemzetközi jogi, közigazgatási jogi tárgyú tanulmányt is olvashatunk (pl. az alapjogok érvényesüléséről az EU-ban, az európai közigazgatási térségről, a hatósági ügyek szolgáltatásként való értelmezéséről vagy a tartási szerződés történeti alapjairól). A kötetet a hagyományoknak megfelelően az ünnepelt tudományos közleményeinek jegyzéke zárja. (P. Á.)

- *Társadalombiztosítási jog: jogi szakvizsga felkészítő kötet*
HOMICSKÓ Árpád Olivér
(Sorozat: Jogi Szakvizsga Könyvek)
Patrocinium, Budapest, 2016
Tansegédlet. Terjedelem: 213. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 963 413 120 5
- A szerző a munka- és szociális jog területén tevékenykedő oktató és gyakorló jogász. A könyv – ahogy a címe is mutatja – a jogi szakvizsgára készülő jogászok számára készült, és a felkészüléshez kíván segítségül szolgálni. A kötetet az Igazságügyi Minisztérium által kiadott hivatalos tételsor mentén írta meg, ezért szerkezete is a tételcímekhez igazodik. Az egyes tételeknél tematikusan rendezve jeleníti meg a vonatkozó joganyagot és alkotmánybíróági gyakorlatot is. A kötet célja – a felkészülés segítése mellett – egyrészt az, hogy átfogó ismereteket biztosítson a társadalombiztosítási jog témakörében, másrészt pedig rávilágítson az egyes kérdésekkel kapcsolatban jelentkező jogértelmezési és joggyakorlatban felmerülő problémákra is. (B. Á. P.)
- *Dignity at work: employees' personality rights in the 21st century*
KAJTÁR Edit
(Sorozat: Pécsi Munkajogi Közlemények, ISSN 1789-7637, 6)
Utilitates, Pécs, 2016
Monográfia. Terjedelem: 217. Bibliográfia: 190–217. ISBN 978 963 429 089 6
- A szerző a munkajog és az emberi erőforrás-menedzsment területén tevékenykedő egyetemi oktató, jogász. A kötetben angol nyelven dolgozza fel a 21. századi munkajog legnagyobb kihívásaként jelentkező alapjogi és személyiségi jogi kérdéseket. A könyv szerkezete ennek megfelelően az egyes, vizsgált alapjogokhoz igazodik, így részletesebben elemzésre kerül például a diszkrimináció tilalma, ezen belül az életkor, nem, anyaság és várandósság, továbbá részletesebben a magánszféra védelméhez való jog és az adatvédelem. A szerző bemutatja a vonatkozó magyar, főként polgári jogi és munkajogi szabályozást és joggyakorlatot, emellett részletesebben elemzi az uniós vívmányokat, az Európa Tanács dokumentumait, ennek megfelelően az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Bíróság gyakorlatát is, továbbá nemzetközi kitekintés is szerepel a műben. A szerző végül önálló fejezetben fejti ki álláspontját, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a jövő jogalkotása számára. (B. Á. P.)
- *A Munka Törvénykönyvének magyarázata*
Kardkovács Kolos (szerk.)
Harmadik, hatályosított kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2016
Kommentár. Terjedelem: 534. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 308 2
- A szerzők ügyvédek, gyakorló jogászok. A kötet a 2012-es kiadás hatályosított és bővített változata, amely tartalmazza a 2012 óta bekövetkezett jogszabályi módosítások, jogalkalmazói tapasztalatok, a gyakorlatban felmerült értelmezési kérdések, valamint a korábban külön kötetben megjelentetett átmeneti rendelkezéseket.

zések mellett az időközben hatályba lépett 2013. évi Polgári Törvénykönyv szabályozásához igazított magyarázatot és elemzést. A szöveg továbbra is az Mt. szerkezetét követi, amely feldolgozza a kapcsolódó bírói gyakorlatot. A jelenlegi, harmadik kiadás az előző kiadáshoz képest további két év tapasztalatait, főként az Mt. értelmezését segítő, egyre bővülő bírói gyakorlatot dolgozta fel. A kötethez CD-melléklet tartozik, amely a módosításokhoz igazított, szerkeszthető munkajogi iratmintákat tartalmazza. Az első kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2014/1., a második kiadás annotációját a 2016/2. számában. (B. Á. P.)

■ *Segédlet a munka törvénykönyvéhez.*

Cséffán József (szerk.)

(Jelöletlen sorszámú, ismételt kiadás.) Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016

Kommentár. Terjedelem: 126. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5112 11 9

- A kiadvány egységesen foglalja össze a Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 2016. január 1-jétől hatályos szabályait, és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek a munkaviszonyban is alkalmazandó szabályait. A kötet a Munka Törvénykönyve hatályos szövege mellett tartalmazza a kapcsolódó jogszabályokat, a rendelkezésekhez fűzött magyarázatokat, a bírósági ítélezés iránymutató eseti döntéseit, a Kúria kollégiumi állásfoglalásait, jogegységi határozatait, kollégiumi véleményeit, valamint az elvi határozatait is, amely gyakorlati segítséget is nyújt az olvasó számára. A kiadvány korábbi változatát a Pro Futuro 2014/1. számában annotáltuk. (S. B.)

■ *Segédlet a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényhez*

Cséffán József (szerk.)

(Jelöletlen sorszámú, ismételt kiadás.) Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016

Kommentár. Terjedelem: 239. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5112 12 6

- A könyv célja, hogy segítséget nyújtson a közalkalmazotti jogviszony keretében történő munkavégzésre vonatkozó szabályok értelmezésében. Ennek érdekében a kötet tartalmazza az Mt., a Kjt., a Ptk. közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó rendelkezéseit. Mindezeket túl tartalmazza a kapcsolódó jogszabályok hatályos szövegét, a hozzájuk fűzött magyarázatokat, a bírósági ítélezés iránymutató eseti döntéseit, a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiumának állásfoglalásait, jogegységi határozatait, illetve a legfontosabb iratmintákat is. A kiadvány korábbi változatát a Pro Futuro 2014/1. számában annotáltuk. (S. B.)

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG

■ *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga*

BÁNREVY Gábor

Tizenegyedik, javított kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedelem: 230. Bibliográfia: 179–183. ISBN 978 963 277 599 9

- A könyv szerzője a 2013-ban elhunyt Bánrévy Gábor professzor, aki a PPKE JÁK Nemzetközi Jogi Intézetének alapító vezetője, egyetemi tanára volt. A tankönyv újabb kiadását Szabó Sarolta aktualizálta, amely a korábbi kiadásokkal egyezően komplex képet ad a nemzetközi gazdasági forgalom jogi kereteiről, nemzetközi és hazai feltételeiről. A jogterület forrásainak tisztázása után részletesen megvizsgálja a különféle nemzetközi vonatkozású, gazdasági célú szerződéstípusokat, átfogóan mutatja be azok tárgyát és alanyait. (K. N.)
- **Nemzetközi magánjog: Általános rész**
BURIÁN László
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Tankönyvei, ISSN 2062-0837)
Második, átdolgozott kiadás. Pázmány Press, Budapest, 2016
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 230. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 308 283 6
- A szerző a PPKE JÁK Nemzetközi Magánjogi Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára. Az egyetemi hallgatók számára készült jegyzet célja a nemzetközi magánjog mint önálló jogterület elméleti megalapozása, gyakorlatias megközelítéssel. A kötet hét fejezetben tárgyalja a nemzetközi magánjog alapkérdéseit, fogalmát, forrásait, a történeti aspektusokat, valamint a kollíziós szabályokat. Mindezeket a releváns nemzetközi szerződések és uniós rendeletek listáját tartalmazó függelék egészíti ki. A mű a 2017-es kiadású Különös részi tankönyvvel képez egységet. A korábbi kiadást a Pro Futuro 2016/1. számában annotáltuk. (F. B.)
- **A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I–II.**
MOLNÁR István János
(Sorozat: Magister Kötetek, ISSN 2498-5430)
Második kiadás. Patrocinium, Budapest, 2016
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 149. (I.); 217. (II.) Bibliográfia: 148–149. (I.); 214–216. (II.) ISBN 978 963 413 105 2 (I.); 978-963-413-106-9 (II.)
- A szerző egyetemi oktató. A kétkötetes jegyzet a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga tárgy oktatásához készült. Az első kötet a nemzetközi gazdasági kapcsolatok elméleti alapjait és közjogát tárgyalja, áttekintve mind a multilaterális, mind az európai uniós szabályozást. A második kötet az új Polgári Törvénykönyv rendelkezései alapján mutatja be a nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogi területét: a nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogának forrásait, illetve az egyes szerződéstípusokat (többek között a technológiatranszfer- a franchise és a kooperációs szerződést). A jegyzet tárgyalja a külföldiek gazdasági célú letelepedésének témakörét is. A korábbi kiadás annotációja a Pro Futuro 2017/2. számában olvasható. (B. A.)

PÉNZÜGYI JOG

■ *A sportjog közpénzügyi alapjai*

BARTHA Ildikó–BORDÁS Péter–NAGY Emilia–VARGA Judit

Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Debrecen, 2016

Szakkönyv. Terjedelem: 152. Bibliográfia a fejezetek végén.

ISBN 978 963 12 5097 8

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a sport közösségi finanszírozásának alapjait, annak közgazdasági és közpénzügyi vetületeit mutatja be. A mű vezérgondolata, hogy a hatályos magyarországi szabályozás jellemző példája a feladatellátás állami szintre emelésének. Az ehhez felhasznált eszközök sokfélék és igen erőteljesek. A kötet célja a sportjog közpénzügyi vetületeinek minél szélesebb körű meghatározása és elemzése, így az államháztartási finanszírozás, az adópolitika, a beruházások ösztönzése, az állami vagyongazdálkodás, az Európai Unió politikáinak érvényesítése mind vizsgálat tárgyát képezi. A kötet nemcsak a szakterületi képzés felsőfokú hallgatóinak és a gyakorlati szakembereknek, de a társadalomtudományok szélesebb köre iránt érdeklődőknek is hasznos olvasmány lehet. (B. P.)

■ *Alkotmány és adójog*

DEÁK Dániel

HVG–ORAC, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 594. Bibliográfia: 569–585. ISBN 978 693 258 296 2

- A szerző egyetemi tanár, a pénzügyi jogtudomány kutatásának egyik jelentős hazai képviselője. A kötet témáját az a felismerés adja, hogy világszerte elismerik azt, hogy az adóztatást alkotmányos keretek közé kell illeszteni, az adózót pedig alkotmányos védelemben kell részesíteni. Ahogyan a szerző kiemeli, különösen hangsúlyossá válik az adójog alkotmányos szintű szabályozása akkor, amikor a társadalomban, úgy mint ma Magyarországon, nincs közmegegyezés nemcsak az adópolitika részleteiben, hanem az alkotmányos alapértékek tekintetében sem. A kutatás tárgya a magyar adózási gyakorlat összehasonlító és nemzetközi adójogi szempontú elemzése. A kötet szerkezete és tartalma három fő elméleti kérdés köré összpontosul, ezek az alkotmányos adójog dinamikája, statikája és az adójogi gyakorlat alkotmányos próbája. A mű kiemelhető újdonsága a nemzetközi szakirodalomban és gyakorlatban megjelenő legújabb szemléletmód és teória közvetítése. (B. P.)

■ *Kommentár a közbeszerzési törvényhez*

Dezső Attila (szerk.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Kommentár. Terjedelem: 943. Bibliográfia: 913–919. ISBN 978 963 295 580 3

- A szerzők gyakorlati szakemberek, egyetemi oktatók, illetve a jogalkotásban részt vevő szakértők. A könyv a 2015. évi CXLI. törvény, azaz az új közbeszerzési jogszabály által generált változásokat tekinti át, hogy segítséget nyújtson a jogalkalmazók számára. A hazai közbeszerzési reform indoka a vonatkozó európai uniós

joganyag újraszabályozása, kiegészítése. Újraszabályozásának a célja egyrészt, hogy megfeleljen az európai jogalkotók 2014. február 26-án elfogadott klasszikus közbeszerzési szektorra, a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérőkre vonatkozó új irányelvcsalád követelményeinek, másrészt pedig az, hogy a hazai közbeszerzések során felhalmozott tapasztalatokat hatékonyan átültettesse a gyakorlatba. (L. D.)

■ *Adótan*

HERICH György

(Sorozat: Adó abc, ISSN 1426-8111)

Penta Unió, Pécs, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 453. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5249 40 2

- A könyv az Adó abc Adótan kötetének huszonhetedik, átdolgozott kiadása. A huszonötödik kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2015/1. számában. (B. P.)

■ *Kézikönyv az önkormányzati vagyongazdálkodásról*

Hoffman István (szerk.)

HVG–ORAC, Budapest, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 280. Bibliográfia: 271–274. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 320 4

- A szerzők az ELTE, illetve a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói. A kötet az önkormányzatok tágabb értelemben vett vagyongazdálkodásával összefüggő kérdéseket vizsgálja jogtudományi aspektusból. A mű két nagy szerkezeti egységre tagolódik. Az első részbe tartozó fejezetek az önkormányzati vagyon egészét érintő horizontális szabályokat tekintik át, míg a második rész fejezetei az egyes ágazati vagyonnal összefüggő rendelkezéseket vizsgálják. A kötet szerzői törekedtek a témával kapcsolatban felmerülő gyakorlati problémák bemutatására, és a kapcsolódó alkotmánybírói, illetve felsőbbbírói joggyakorlat áttekintésére. A kézikönyv egyaránt alkalmas az önkormányzati vagyongazdálkodással foglalkozó köztisztviselők, gazdasági társaságok munkavállalóinak, illetve a témával kapcsolatba kerülő egyéb szervezetek munkájának támogatására, ahogy a téma iránt érdeklődők kíváncsiságának kielégítésére is. (V. J.)

■ *A közbeszerzés joga: kommentár a gyakorlat számára*

Patay Géza (szerk.)

HVG–ORAC Kft., Budapest, 2016

Kommentár. Terjedelem: 1062. Bibliográfia nincs. ISBN 963 9203 14 9

- A kommentár szerzői gyakorlati szakemberek, akik átfogó képet kívánnak adni a hazai közbeszerzés új szabályrendszeréről, így nemcsak az új közbeszerzési törvényről, hanem a végrehajtási jogszabályokról is. Emellett azon kérdéskörök esetében, ahol indokoltnak tartják, az uniós szabályozásra, az Európai Bíróság döntéseire, valamint a hazai joggyakorlatra is utalnak. Ezek alapján nemcsak az új szabályok hatásait tárják elénk, hanem a jogalkalmazás nehézségeit és javasolt megoldási lehetőségeket is bemutatnak. A könyv szerkezete az alábbiak szerint épül fel: a törvény általános rendelkezéseinek elemzését követően az uniós

értékhatárt elérő értékű közbeszerzések szabályait, a nemzeti eljárásrendet, a közbeszerzési szerződéseket, majd a közbeszerzéshez kapcsolódó jogorvoslatokat tárgyalja, végül a Közbeszerzési Hatóságot mutatja be. A kiadvány elsősorban a közbeszerzéssel foglalkozó szakemberek gyakorlati munkáját kívánja segíteni. (L. D.)

POLGÁRI JOG ÉS POLGÁRI ELJÁRÁSJOG

■ *Hitelbiztosítékek*

Bodzási Balázs (szerk.)

(Új Magánjog sorozat; 13.)

HVG-ORAC, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 879. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 312 9

- A szerzők részben egyetemi oktatók, kutatók, részben gyakorlati szakemberek (több terjedelmes fejezet szerzője Leszkoven László, illetve maga a szerkesztő). A kötet a hitelbiztosítéki jog leggyakoribb intézményeit tekinti át. A hitelbiztosítékek részletszabályainak ismertetése érdekében elsőként az intézmény alapfogalmait, elméleti alapvetéseit mutatja be. Külön fejezetekben szól a fiduciárius hitelbiztosíték intézményéről, valamint az elidegenítési és terhelési tilalmakról. A kezesség, illetőleg a garanciaszerződés szabályai is átfogó elemzésre kerülnek a műben. A zálogjogi szabályozás áttekintése körében olvashatunk a zálogjog fogalmáról, a zálogkövetelésről, a zálogtárgyról, de a mű kitér az alzálogjog, az ingatlan-jelzálogjog, a kézzzálogjog, valamint a törvényes zálogjog szabályaira is. A kötet külön fejezetet szentel a hitelbiztosítéki nyilvántartásnak, melyben részletesen bemutatja ezen intézményt, és megismerkedhetünk a regisztrációval, a bejegyzéssel, feljegyzéssel és törléssel, valamint a jogorvoslati lehetőségeket szabályozó rendelkezésekkel. (K. N.)

■ *A fogyasztóvédelem közjogi keretei*

BENCSIK András

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986; Institutiones Juris, ISSN 1218-9375)

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2016

Monográfia. Terjedelem: 191. Bibliográfia: 181–191. ISBN 978 615 5376 80 1

- A Szerző a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. A monográfia legfőbb célja, hogy feltérképezze a fogyasztóvédelem rendszerének hiányosságait, következtetéseket vonjon le, és javaslatokkal éljen a jogterület továbbfejlesztése érdekében. A szerző művében az elméleti alapokon, valamint az intézményrendszeren túlmenően kiemelt figyelmet fordít a fogyasztóvédelem (hazai és nemzetközi) alkotmányi alapjainak vizsgálatára is. Tanulmányozza továbbá a fogyasztóvédelem jogérvényesítési rendszerét, ezen belül elemzi a békéltető testületek működését, bemutatja azok szerepét, valamint részletes európai kitekintést is nyújt a téma kapcsán. (Sz. Zs.)

- **Előrelátható károk: az előreláthatósági korlát hatása szerződészegési kártérítési jogunkra**
CSÖNDES Mónika
ELTE Eötvös, Budapest, 2016
Monográfia. Terjedelem: 398. Bibliográfia: 377–392. ISBN 978 963 312 252 5
- A Szerző a Corvinus Egyetem oktatója. A kötet az előreláthatósági korlát jogtörténeti, jog-összehasonlító és jogdogmatikai elemzésére vállalkozik. A szerző felkutatja az előreláthatósági korlát intézményének forrásait, végigkíséri annak fejlődési állomásait, megvizsgálva a Ptk. előtti szabályozásokat. Az előreláthatósági klauzula alkalmazhatósága körében rámutat az előreláthatósági korlát és a kártérítési felelősség kapcsolatára, valamint a polgári jogi felelősségi szabályokon kívül a téma társasági jogi és munkajogi kárfelelősségi vetületeit is feltárja. A kötet záró témajaként a szerző vizsgálat tárgyává teszi az előreláthatósági korlát jelenleg hatályos kártérítési jogunkra gyakorolt hatását, e körben rámutatva az ítélkezési gyakorlatban és a szerződési jogi dogmatikában megjelenő hatásokra. (K. N.)
- **A határokon átnyúló fizetésképtelenségi eljárások**
CSŐKE Andrea
Második, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2016
Kézikönyv. Terjedelem: 603. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 297 9
- A szerző kúriai bíró. A mű első kiadása 2008-ban jelent meg, mely összefoglalta az Európai Bíróságnak a fizetésképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK rendelet szabályaihoz fűzött értelmezéseit és ismertette a kialakított bírói gyakorlatot. A fizetésképtelenségi eljárásokról szóló 2015/848 rendelet felváltotta a korábbi EK rendelet szabályait, és 2017. június 26-tól alkalmazandó. A könyv átdolgozott kiadásában ezért a szerző elsőként arra vállalkozik, hogy összefoglalja a korábbi rendelet alapján kialakult bírói gyakorlatot és jogszabály-értelmezési elveket. Másodsorban célja, hogy elemző módon bemutassa az új rendelkezéseket, amelyek tekintetében bírói szemmel vizsgálja meg az új szabályok alkalmazhatóságát, és ismerteti az egyes kérdések kapcsán megjelenő álláspontokat. (K. B.)
- **Ingtatlanjog I.**
FÓNYINÉ KAZARECZKI Andrea–TOLNAI Ildikó
Wolters Kluwer, Budapest, 2016
Kézikönyv. Terjedelem: 516. Bibliográfia: 515–516. ISBN 978 963 295 639 8
- A mű szerzői bírák. A könyv első részében az ingatlanjog történetének bemutatása és elemzése jelenik meg. A szerzők elsőként az Aranybullától 1945-ig mutatják be az ingatlanjog fejlődését, az ingatlanjogot teremtő és formáló jogszabályokat. Ezt követően az 1959. évi IV. törvény (régii Ptk.), illetve a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) vonatkozó szabályozását hasonlítják össze, és elemzik a kapcsolódó bírói gyakorlatot. A könyv második része egy ún. ingatlanjogi útmutató, mely rendszerezi az ingatlanjoghoz kapcsolódó fogalmakat és gyakorlatot, eligazít a hatályos eljárási rendben, az ingatlan-nyilvántartás szabályaiban, a közös tulajdon specialitásaiban. Mindkét szerző nagy hangsúlyt fektet a téma gyakorlati szempontú

bemutatására, így a mű a gyakorlati szakemberek és a jogi oktatás számára is hasznos. (Sz. V.)

■ *Kié a pénzem? – A pénz dologi jogi vizsgálata*

GÁRDOS István

Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 247. Bibliográfia: 245–246. ISBN 978 963 295 577 3

- A szerző ügyvéd. A monográfia témája a pénz, a vizsgálat tárgyát képező kérdések pedig elsősorban a dologi jog területéhez kapcsolódnak, emellett vannak kötelmi jogi vonatkozásaik is. A könyv célja, hogy felhívja a szakmai közvélemény figyelmét a pénzzel kapcsolatos kevésbé tisztázott kérdésekre és felkeltse az érdeklődést a pénz jogi sajátosságai iránt. A monográfia a pénz közgazdasági és jogi fogalmának áttekintésével kezdődik, majd vizsgálja a pénz feletti tulajdonjog megszerzésének különféle módjait és sajátosságait, valamint e tulajdonszerzésnek az idegen dologbeli jogokra gyakorolt hatását. A szerző a pénztétet közelebbi vizsgálatával bemutatja, hogy egy konkrét jogviszonyban miként működnek a pénz feletti tulajdonjog és az azt terhelő korlátozott dologi jogok alakulásával kapcsolatban megfogalmazott elvek. A szerző kritikai észrevételeket és javaslatokat is megfogalmaz a jövőbeni jogalkotás számára. (B. E.)

■ *A törvény által előírt közös jogkezelés a magyar és a francia szerzői jogban*

HAJDÚ Dóra

(Sorozat: Médiatudományi Könyvtár, ISSN 2063-5222; 26.)

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanács Médiatudományi Intézete, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 235. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5302 22 0

- A szerző egyetemi oktató. A könyv alapjául a szerző francia–magyar, kettős téma-vezetésű doktori disszertációja szolgált. Célja annak az érzékeltetése, hogy az eltérő kulturális, gazdasági, társadalmi és jogi hagyományokkal rendelkező magyar és francia államban milyen eltérő felfogással közelítenek a törvény által előírt közös jogkezelés kérdéséhez. A szerző a közös jogkezelési esetköröket (a vezetékes továbbközvetítési jogot és a többszörözés engedélyezésére vonatkozó közös jogkezelést) – azok sokfélesége okán – rendszerben helyezi el, és megvizsgálja, hogy az egyes esetek milyen módon képezhetik a szerzői jogok érvényesülésének korlátját. A magyar és a francia szabályozás közös jogkezelési eszköztárának bemutatása mellett a vonatkozó joggyakorlat elemzésére is sor kerül a műben. (G. M.)

■ *A magyar fizetéképtelenségi jog kézikönyve*

JUHÁSZ László

Hatodik, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 1340. Bibliográfia: 1251–1253. ISBN 978 963 258 317 4 (I. kötet), 978 693 258 318 1 (II. kötet)

- A szerző táblabíró; egyetemi docens a PTE Állam- és Jogtudományi Karán. A kézikönyv hatodik kiadását a csődtörvény újabb módosítása tette szükségessé, ugyan-

is az ötödik kiadás 2014. évi megjelenése után a felszámolási eljárásban hatályba lépett az adós vagyontárgyainak elektronikus értékesítéséről szóló 17/2014. (II. 3.) Korm. rendelet, továbbá új elemként jelent meg a Pp. elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályrendszere. A szerző a hatodik kiadásban az új jogintézmények és azok szabályozási összefüggéseinek bemutatása mellett az ötödik kiadásban még nyitott problémaként jelzett kérdésekről a már megújult bírói gyakorlat tükrében foglal állást, ismertetve a Kúria vonatkozó döntéseit. A könyv egyik korábbi kiadását a Pro Futuro 2012/2. számában annotáltuk. (K. B.)

■ *Fájlcseré és felelősség*

KÓHIDI Ákos

(Sorozat: Médiatudományi Könyvtár, ISSN 2063-5222; 25.)

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanács Médiatudományi Intézete, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 202. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 615 5302 21 3

- A szerző ügyvéd. A könyv alapjául a szerző megvédett PhD-dolgozata szolgál. A leglényegesebb szerzői jogi, felelősségtani és a vonatkozó technológiával kapcsolatos alapfogalmak ismertetését követően a szerző az internetes fájlcsereelő rendszerek használata során jelentkező jogsértésekkel és az ezekkel összefüggő felelősségi kérdésekkel foglalkozik. A könyv alapkérdése, hogy a polgári jogi felelősség mennyiben alkalmas eszköz az adott jogsértések kezelésére. Ennek körében elsősorban a kártérítési felelősség, emellett a kapcsolódó helytállási kötelezettségek vizsgálatára került sor. A felelősséget az okozati összefüggés skáláján a közvetettség felé haladva három fő logikai csomóponton – az egyéni felhasználók, a közvetítő szolgáltatók és más szolgáltatók, valamint az internetszolgáltató szintjén – vizsgálja. Elsősorban a magyar szabályozást ismerhetjük meg, de a szerző rövid áttekintést nyújt a német és a brit szabályozásról is. (G. M.)

■ *A magánjog általános tana*

LÁBADY Tamás

Szent István Társulat, Budapest, 2016

Tankönyv. Terjedelem: 258. Bibliográfia: 255–258. ISBN 978 963 277 458 9

A 2014-es kiadás változatlan utánnyomása. A 2014-es kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2016/1. számában. (G. M.)

■ *Szerződészegés a polgári jogban*

LESZKOVEN László

Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Monográfia. Terjedelem: 401. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 295 583 4

- A szerző a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. A monográfia a szerződészegés magyar polgári jogi szabályozását tekinti át, amely feladatot a Polgári Törvénykönyv szerződészegésre vonatkozó közös szabályainak vizsgálatán keresztül végez el a szerző. A mű követi a kódex szabályozási rendszerét az intézmények bemutatása során, az elméleti alapvetést követően az egyes szerződészegési szabályok feldolgozása jelenik meg. Így többek között

elemzi az elállás, a késedelem, a hibás teljesítés és a termékszavatosság intézményét. A könyvben a szerző bírói döntések vizsgálatán keresztül kíván arra a kérdésre választ adni, hogy miként alkalmazhatóak az irányadó döntések az új Polgári Törvénykönyv megváltozott jogi környezetében. (G. M.)

■ *Jogkimerülés a szerzői jogban*

MEZEI Péter

(Sorozat: Médiatudományi Könyvtár, ISSN 2063-5222; 20.)

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanács Médiatudományi Intézete, Budapest, 2016

Tanulmánykötet. Terjedelem: 204. Bibliográfia: 175–204. ISBN 978 615 5302 16 9

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatója. E kötet a szerző korábban megjelent tanulmányainak továbbfejlesztése, komplex összefoglalása, amelyben a jogkimerülés érvényesülését több nemzeti jogrend megoldásainak tükrében vizsgálja. A dogmatikai alapok meghatározását követően az Európai Unió, valamint az Egyesült Államok szerzői jogának fejlődéséről és jelenleg érvényesülő szabályozásáról ad áttekintést. Részletesen vizsgálja a digitális jogkimerülés határait a két jogrendszer vonatkozásában, valamint ítéletek és jogesetek mélyreható elemzésével a terület joggyakorlatát is bemutatja. (Sz. Zs.)

■ *Az optimális szabadalmak elméletének kiterjesztései*

NAGY Benedek

(Sorozat: Philosophiae Doctores, ISSN 2061-1315)

JATE Press, Szeged, 2016

Monográfia. Terjedelem: 140. Bibliográfia: 123–128. ISBN 978 963 315 291 1

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karának oktatója. A könyv a szerző doktori értekezésére épül, amelynek témája a szellemi tulajdon jog védelmi rendszere, kifejezetten a szabadalmi védelem. A könyv fejezetei az elméleti megközelítést követően a magyarázó, értelmező megközelítést alkalmaznak (vizsgálva pl., hogy hogyan kapcsolódik az innováció a tudáshoz), majd elemző, értekező részek következnek. Itt foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy az optimális szabadalmak elméletére alkalmazható-e a kvázi-hiperbolikus diszkontálás. A szerző kitekintést tesz a szabadalmi oltalom nemzetközi modelljeinek világába is, s megállapításait ábrákkal, képletekkel támasztja alá. (Sz. Zs.)

■ *Orvosi kártérítés*

PRIBULA László

(Sorozat: Bírói Gyakorlat Füzetek, 2063-725X; 20.)

Opten, Budapest, 2016

Kézikönyv. Terjedelem: 313. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 615 5122 36 1

- A szerző egyetemi oktató, kollégiumvezető bíró. Az elmúlt évtizedekben jelentősen növekedtek Magyarországon az egészségügyi szolgáltatókkal szembeni, kártérítés megfizetése iránt indított, polgári peres eljárások. E jogviták az általános polgári jogi kártérítési felelősségen alapulnak, azonban a jogalkalmazás

figyelembe veszi a jogviszony sajátosságait. A könyv tizenhárom fejezetben, e sajátosságokra fókuszálva dolgozza fel az orvosi kártérítés témakörét. A szerző a hazai jogalkalmazás által kialakított gyakorlat segítségével, bírói döntéseken keresztül mutatja be többek között az orvosi kártérítési felelősség alapjait, a beteg kötelezettségeit, a szakértői bizonyítás egyes kérdéseit, illetve azokat a szempontokat, amelyek a vagyoni és a nem vagyoni kártérítés (sérelemdíj) összegének meghatározásánál irányadóak. (B. E.)

- *Kommentár az európai fizetési meghagyásos eljárásról szóló rendelethez: Kommentár az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez*
 RÁK Viktor
 Wolters Kluwer, Budapest, 2016
 Kommentár. Terjedelem: 375. Bibliográfia: 365–367. ISBN 978 963 295 572 8
- A szerző gyakorló jogász, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Jogi Irodájának helyettes vezetője. A munka az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet bemutatására vállalkozik, figyelemmel a rendelet hatálybalépése óta eltelt csaknem egy évtized európai bírósági és hazai joggyakorlatára. A kommentár erénye, hogy a rendelet egyes cikkei kapcsán – az európai fizetési meghagyásos eljárás létrejöttének történetét és a jogintézmény dogmatikai hátterét érintő elméleti jellegű megállapítások mellett – központi szerepet szán a már felmerült és a jövőben várhatóan felmerülő jogalkalmazási kérdések gyakorlati szempontú ismertetésének. (Sz. D.)
- *Jogi személyek, gazdasági jog*
 Sándor István (szerk.)
 (Sorozat: Jogi Szakvizsga Könyvek)
 Patrocinium, Budapest, 2016
 Tansegédlet. Terjedelem: 525. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 085 7
- A szerkesztő és a szerzők egyetemi oktatók, gyakorló jogászok. A könyv az Igazságügyi Minisztérium által a jogi szakvizsga letételére készülők számára kiadott hivatalos tételSOR mentén íródott, és tematikusan rendezve tartalmazza az egyes témakörökhöz tartozó joganyagot és bírósági gyakorlatot. Célja, hogy átfogó ismereteket biztosítson többek között a jogi személyek, a gazdasági társaságok, a civil szervezetek, a csőd- és felszámolási eljárás, valamint a cégnyilvántartás témakörében, és rámutasson az egyes kérdésekkel kapcsolatban jelentkező jogértelmezési és joggyakorlatban felmerülő problémákra. (B. E.)
- *Iparjogvédelem-intenzív szakágazatok Magyarországon*
 SIMON Dorottya
 Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Budapest, 2016
 Kézikönyv. Terjedelem: 112. Bibliográfia: 112. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 9157 81 1
- A szerző a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal testületi tagja. Az iparjogvédelem-intenzív ágazatok gazdasági súlyának összesítésére a hazai szakirodalomban

eddig még nem került sor. A vizsgálat módszertani alapját egy, az Amerikai Egyesült Államokban elvégzett tanulmány képezi, a vizsgálat alapjául szolgáló adatokat a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tette közzé. A szerző a módszertan részletes bemutatását követően külön fejezetekben elemzi a szabadalommal, a használatiminta-oltalommal, a formatervezésiminta-oltalommal, a védjeggyel kapcsolatos, szakágazatokra, valamint az iparjogvédelem-intenzív szakágazatokra vonatkozó adatokat. A fejezetek végén a hazai eredmények összevetésre kerülnek a releváns nemzetközi adatokkal is. (K. N.)

■ *Polgári eljárásjog*

Udvary Sándor (szerk.)

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Könyvek)

Második, átdolgozott kiadás. Patrocinium, Budapest, 2016

Tanségédlet. Terjedelem: 637. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 413 119 9

- A szerkesztő és a szerzők egyetemi oktatók, bírák, közjegyzők, többen a jogi szakvizsgabizottság tagjai. A kötet – témaköreiben igazodva a jogi szakvizsgabizottság által kibocsátott szakvizsgatételsorhoz – áttekinti a polgári eljárásjogi joganyagokat. A polgári eljárásjog területén bekövetkezett jogszabályváltozásokra tekintettel került sor a kötet átdolgozására, amelynek során a szakvizsgára készülőket a hatályos joganyag egy kötetben való megjelenítésével kívánták a szerzők segíteni. A mű szerkezete tagolt (17 fejezet), szemléletes jelzésekkel, ábrákkal, kiemelésekkel és utalásokkal 82 témát dolgoz fel. Az első kiadás annotációját lásd a Pro Futuro 2017/2. számában. (Sz. V.)

■ *Kommentár a polgári perrendtartáshoz: kommentár a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényhez*

Wopera Zsuzsa (szerk.)

Wolters Kluwer, Budapest, 2016

Kommentár. Terjedelem: 1300. Bibliográfia: 1233–1259. ISBN 978 963 295 553 7

- A mű szerkesztője egyetemi tanár, szerzői egyetemi oktatók és gyakorlati szakemberek. A kommentár a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) normaszövegének elemzésén túlmenően bemutatja a polgári eljárásjog bírói gyakorlatát, a hazai vonatkozású uniós szabályozást, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatát az észszerű idő követelményét nem teljesítő polgári perek tekintetében. A kommentár feldolgozza továbbá a Pp. normaszövegébe 2015 áprilisában beiktatott XXII/A. fejezet képmáshoz és hangfelvételhez való jog érvényesítése iránt indított perekre vonatkozó szabályait, valamint a Kúriának a bírósági jogalkalmazást felülvizsgáló 2015. július 15-én kiadott 3/2015. Polgári jogegységi határozatát is. A kommentár a 2018. január 1-én hatályba lépett új polgári perrendtartás (2016. évi CXXX. törvény) mellett továbbra is jelentős, mivel az új törvény hatálybalépése előtt indult perekben továbbra is az 1952. évi III. törvény és e kommentár által adott értelmezések alkalmazandók. (K. B.)